

DIŽA' CHAWE' DA' BZOJ ZWA

Bennen' lie' Diža' golje' benách

¹ Kate' wzó ław, kate' bi na' gata' yežlyó nga, ba zoakze Bennen' lie' Diža', na' Bennen' nake' Diža' wzóalene' Dios, na' Benne' Dižan' nakkze' Dios.

² Bennen' nake' Diža' wzóalene' Dios katen' wzó ław žata' yežlyó nga.

³ Ło na' Benne' ni, Dios bene' yógo'te da' zej nnita', na' bi be zoa da' ben Dios da' bi bene' ło na' Bennen'.

⁴ Napkze Bennen' yela' nban, na' yela' nban na' naken ka to baní' da' zza'nín' ło yichj lázdo'gak benách ka'.

⁵ Baní' na' wza'nín' gan nak chol che yela' got, san bi gok da' chol na' wsolen baní' na'.

⁶ Dios bsele'e to benne' lie' Zwa ga ni.

⁷ Benne' ni ble'e nga nich wzóa lie' che Bennen' nake' baní', nich chejle'gak yógo'te benách ka' che Bennen' ni'a che dan' wchalje'.

⁸ Zwan' bi nake' banín', san bla'ze' nich wzóa lie' che Bennen' nake' baní'.

⁹ Kate' ža ka' Bennen' nake' baní' da' naken li laže' ba ze'e yežlyó nga, na' zza'ni'e lo yichj lázdo'gak yógo'te benách ka'.

¹⁰ Bennen' nake' baní' ble'e yežlyó nga, na' lo ne'e Le' Dios bene' yežlyó nga, san benách ka' nníta'gake' yežlyó nga bi beyónbia'gake' Le'.

¹¹ Ble'e gan nak chie', san benne' ka' nbáblene' bi wzí' lo ná'gake' Le'.

12 Benne' ka' bejlé'gake' che Jesusen' wzí' lo ná'gake' Le', na' yógo'te benne' ki, Le' bene' ga wzí' lo ná'gake' gákgake' zi'nkze Dios.

13 Benne' ki zej nake' zi'n Dios, kege dan' zej nake' zi'ngak benách chie' ka', na' kege dan' náljgake' ni'a che da' zdan láže'gakkze', o dan' žénele no benne' gaken ki, san zej nake' ki dan' naken da' žénekzele Dios.

14 Bennen' nake' Diža' golje' benách, na' to chí'i'do'ze wdálene' žo'o, na' yeļa' nži'il che Dios, na' da' naken dot da' li wzóalengaken Le'. Błe'elto' yeļa' zen chie', na' yeļa' zen chien' naken da' bnezjw Xe' chie' dan' nake' bi' byo tlich'a' chie'.

15 Zwan' bzoa lie' che Bennen'. Wnnié' zižje, na' wnné':

—Benne' ni nake' Bennen' bchalja' chie' katen' wnnía': “Benne' za' ze'e ka neda' nakže' blo ka neda', dan' zoakze' Le' zga'ale' ka neda'.”

16 Yógo'težo zzi'žo da' chawe' da' naken chie', da' žonnze' chežo, na' gonnže' da' zenže chežo.

17 Da' bchi'le Dios blān' chežo lo na' Moisés, san yeļa' nži'il che Dios, na' da' naken dot da' li blá'gaken chežo lo na' Jesús, Benne' Criston'.

18 Nitó benne' bi na' le'ele' Dios, san bi' byo tlich'a' che Dios, Bennen' nži'il Xažo Dios Le', Benne' ni bene' ga nónbia'žo Dios.

Da' wnná Zwa, bennen' bezóe' benách ka' nis, che Jesús

(Mt. 3:1-12; Mr. 1:7-8; Lk. 3:1-17)

19 Da' ni naken da' bzoa li Zwa, katen' benne' judío wnná bia' ka', benne' nníta'gake' lo yež Jerusalén, bséla'gake' bχoz ka' gan zoa Zwan', tzen len benne' ka' zej nake' za'só Lebí, benne' ka' zej

nake' ni'a na'gak b_xoz ka', nich nnábgekle' Zwan',
na' wnnágake':

—¿Nozkze benne' le'?

²⁰ Kwáselo bchalj Zwan', na' bi bkache'e da' nake',
san bchalje' káteze naken, na' wnné':

—Bi naka' Benne' Criston', Bennen' bchebe laže'
Dios se_le'e chežo.

²¹ Naž wnnábgekle' le' da' yoble, na' wnnágake':

—¿Nozkze le'? ¿Cha' len' Lías, bennen' bchalje' lo
wláz Dios ža ni'te?

Zwan' wnné':

—Kege nedan'.

Naž wnnábgekle' le':

—¿Cha' len' bennen' žala' yide' nich wchalje' lo
wláz Dios?

Bechebe Zwan', na' wnné':

—Kege nedan'.

²² Naž wnnábgekle' le':

—¿Nozkze le'? Wnná neto' nich gak wzenlto'
benne' ka' bséla'gake' neto'. ¿Biž znno' le' non'
nako'?

²³ Bechebe Zwan', na' gože' légake':

—Neda' naka' bennen', nyejw le'e yiche la'y ka
nak chie', dan' znnan: “Ženle chi'i to benne' žliže'
lo latje dach, znne': Le yeyón chawe' yichj lázdo'le
dan' za' la' Xanžon' gan zoale.” Ki wnná Isaías,
bennen' bchalje' lo wláz Dios.

²⁴ Benne' ka' bséla'gak benne' judío wnná bia' ka'
zej nake' benne' yodo' fariseo ka'.

²⁵ Wnnábgekle' Zwan', na' belyi'e le':

—¿Biž chen' žezó' benách ka' nis cha' bi nako'
le' Benne' Criston', na' bi nako' Lías, na' bi nako'
bennen' žala' yedjchalje' lo wláz Dios?

26 Bechebe Zwan', na' gože' légake':

—Neda' žezóa' benách ka' nis lo nis, san zoa to benne' gachje láwe'le gan zoale, bennen' bi nónbia'le-ne'.

27 Benne' ni nake' Bennen' za' ze'e ka neda', na' nakže' blo ka neda', na' bi naka' neda' zi kweja' zele'.

28 Yógo'te da' ki gókgaken gan nbab yež Betábara, gan nak yechelá'a yego Jordán, zaka' gan zla' wbíž, gan bezóa Zwan' benách ka' nis.

Jesús nake' ka zila'do', bia žótgake'-ba' law Dios

29 Ža chope ža Zwa blē'ele' za' Jesusen', na' wnné':

—Le wia ga na'. Bennen' nake' zila'do' che Dios, na' žeké'e dolá' chegak benách ka' nníta'gake' yežlyó nga.

30 Le' nake' Bennen' wnnía' chie': “Za' za' to Benne' ka neda', na' nakže' blo ka neda', dan' zoakze' zga'ale' ka neda'.”

31 Bi bēnbi'a-ne' zga'ale, san bla'a, na' žezóa' benách ka' nis nich gōnbia'gak benách Israel ka' Le'.

32 Zwan' bzoa lie' chie', na' wnné':

—Blē'ela' Dios Be' La'y, bžoje' ya'abá che Dios, na' betje', na' wnné'e kan zna' to plomdo'. Blē'e gan zoa Jesusen', na' bgá'nlene' Le'.

33 Bi bēnbi'a-ne' zga'ale. Bennen' bsele'e neda' nich yezóa' benách ka' nis gože' neda', na' wnné': “Kate' le'elo' yetj Dios Be' La'y, chejsóalene' to Benne', na' gá'nlene' Le', Bennen' gone' da' zlóé'ezele yela' žezóa nis ni, dan' wchize' benách ka' Dios Be' La'y.”

34 Na'a, ba blē'elan', na' zzoa lia' che Bennen', znnia' nake' Zi'n Dios.

Benne' nežw ka', benne' bēnlengake' Jesús tzen

35 Yetó ža na', da' yoble wzóa Zwa ga na', na' chope benne' ka', benne' žónlengake' le' tzen, wnníta'lengake' le'.

36 Kate' Zwan' bl'e'ele' Jesusen', zde' ga na', gože' benne' ka' žónlengake' le' tzen, na' wnné':

—Le wia ga na'. Bennen' ze'e ga na' nake' zíla'do' che Dios.

37 Chope benne' ka', benne' žónlengake' Zwan' tzen, béngkle' dan' wnné', na' bejnáwgake' Jesusen'.

38 Naž beyéchj Jesusen', na' bl'e'ele' chope benne' ki zej nawe' Le', na' gože' légake':

—¿Bizen' žiljle?

Belyi'e Le':

—Benne' wsedle, ¿gaze zo'?

39 Bechebe Jesusen', na' gože' légake':

—Le da, na' lé'elelen.

Naž jáklene' Le', na' blé'egekle' gan zoe', na' bgá'nlene' Le' ža na', dan' ba žale.

40 Ndres, benne' biche' Smon Bedw, nake' to benne' chope' ka' béngkle' da' bchalj Zwan', na' bejnáwgake' Jesusen'.

41 Ndrezen' bejdilje' zga'ale benne' biche'e, bennen' lie' Smon, na' gože' le':

—Ba bla' Benne' Mesías.

Mesías naken to diža' hebreo da' znnan len diža' griego: “Benne' Criston” na' len diža' xíža': “Benne' bséla'kze Dios.”

42 Naž Ndrezen' la' bche'tie' Smon na' gan zoa Jesusen'. Katen' Jesusen' bl'e'ele' le', gože' le':

—Le' nako' Smon, zi'n Jonás. Na'a, si' lo' Sefas.

Sefas naken to diža' hebreo da' znnan: “Pedro” len diža' xtil, na' len diža' xíža': “Bedw” da' znnan: “Yej.”

Jesús žliže' Lip, na' Natanael

⁴³ Kate' za' ža'ní' yetó ža, gónele Jesusen' cheje' gan nbab Galilea. Bejxake'e Lip, na' gože' le':

—Benlen neda' tzen.

⁴⁴ Lipen' nake' benne' yež Betsaida, da' naken lažgak Ndres, na' Bedon'.

⁴⁵ Lipen' bejdilje' Natanael, na' gože' le':

—Ba bžel-lto' Bennen' bzoj Moisés kan nak chie' gan nyejw da' bchi'le Dios, na' lezka' benne' ka' bcháljgake' lo wláZ Dios bzójgake' kan nak chie'. Benne' ni Jesús, zi'n Jwsé, benne' yež Nasaret.

⁴⁶ Natanael na' gože' le':

—ǰLa' to da' naken chawe' lo yež Nasaret?

Lipen' gože' le':

—Da, na' le'elon'.

⁴⁷ Kate' Jesusen' ble'ele' za' Natanael na' gan zoe', wnné':

—Le wia nga to benne' nake' da' li benne' Israel, na' kwáselo zchalje'.

⁴⁸ Naž Natanael na' wnnable' Jesusen', na' gože' Le':

—ǰNakzkzen' nónbi'o neda'?

Bechebe Jesusen', na' gože' le':

—Kate' ne žliž Lipen' le', katen' wzó' zan yag higon', ble'ela' le'.

⁴⁹ Naž bechebe Natanael, na' gože' Le':

—ǰBenne' wsedle, Le' nako' Zi'n Dios! ǰLe' nako' Benne' Nna Bi'e Benne' Israel Ka'!

⁵⁰ Bechebe Jesusen', na' gože' le':

—ǰŽejli'o chia', dan' goža' le': “Ble'ela' le' zan yag higon'”? Le'elo' da' zénle'eže ka' ka da' ni.

⁵¹ Lezka' Jesusen' gože' légake', na' wnné':

–Da' li žapa' le'e, lé'elele nyaljw ya'abá, na' wbás che ya'abá ka' žlyetje', na' želbene' gan zoa' neda', Benne' Golje' Benách.

2

Lni che yela' zchag na' da' goken lo yež Kaná

¹ Wdé chonne ža, gok lni che yela' zchag na' lo yež Kaná gan nbab Galilea, na' zoa xna' Jesusen' ga na'.

² Lezka' wzóa no benne' bliže' Jesusen' len benne' wsdle chie' ka', nich yídgake' lni na'.

³ Kate' bebíž xis uba, dan' yé'jgake', xna' Jesusen' gože' Le', na' wnné':

–Biž de xis uban' da' žé'jgaken'.

⁴ Bechebe Jesusen', na' wnné':

–Nó'ledo'. ¿Biž chen' znnio' neda'? Bi na' žin ža wloe'ela' law yela' wak chia'.

⁵ Naž xna' Jesusen' gože' benne' wen žin ka', benne' zkwá'gake' da' že'j žáwgake', na' wnné':

–Le gon yógo'te da' yi'e le'e.

⁶ Wnníta'gak xope yeso' yej ga na', da' ka' zkówgekle benne' judío ka' žin kate' žíbgake' ni'a ná'gake' kan žónteze žóngake', na' žože chope chonne že'e nis to to yeso' ka'.

⁷ Jesusen' gože' benne' wen žin ka', na' wnné':

–Le yescha'te yeso' ki nis.

Naž beschá'gake' yeso' ka' nis.

⁸ Naž Jesusen' gože' lé'gake':

–Le gachen' na'a, na' le chjwan' law benne' znnabe' bi da' žiažjen.

Yjwá'gaken' ga na'.

⁹ Bennen' znnabe' bi da' žiažjen bwien' cha' nak dzi' nisen' da' ba beyaken xis uba, san bi nnezle'

gan zan'. Nnézgek^{le} benne' wen žin ka', benne' bel-gache'e nisen'. Naž bennen' znnabe' bi da' žiažjen bliže' bennen' zchag ne'e,

¹⁰ na' gože' le':

—Yógo'te benne' zné^zzjwgake' zga'ale xis uba dan' nakžen dzi', na' kate' ba né'jgake', naž zné^zzjwgake' da' bi naken dzi'. Le', na' zejte na'a wdape chi'o xis uba da' nakžen dzi'.

¹¹ Ben Jesusen' ye^la' wak ni, da' gok bian', lo yež Kaná gan nbab Galilea, na' nak ye^la' wak ni da' nežw da' bene'. Ka' goken, bloe'ele' law ye^la' wak zen chie', na' benne' wsedle chie' ka' bej^le'gake' chie'.

¹² Wdé na' Jesusen' wyeje' lo yež Kapernaum, tzen len xne'e, na' benne' biche'e ka', na' benne' wsedle chie' ka', na' wnníta'gake' lo yež Kapernaum na' zan ža.

Jesús žebeje' benne' ka' li'a yodo'

(Mt. 21:12-13; Mr. 11:15-18; Lk. 19:45-46)

¹³ Kate' za' žin Lni Pasko' kate' žejsá' láže'gak benne' judío ka' kan ben Dios katen' bebeje' xa xtó'gake' ka' lo yežlyó Egipto, na' Jesusen' wyeje' lo yež Jerusalén.

¹⁴ Bejxake'e benách ka' lo yežen', benne' ka' nníta'gake' li'a yodo', na' žóte'gake' bež ka', na' zila' ka', na' plomdo' ka', bia ka' žótgake'-ba' law Dios. Lezka' že'gak benne' ka' ga na', benne' zchá'gake' mežw ka' da' zá'gaken dot yežlyó nga.

¹⁵ Katen' ble'el Jesusen' da' ni, na' bchoke' do las ka' nich chinne' benne' ka', na' bechache' yógo'te benne' ka' na'le gan nak li'a yodo', na' lezka' blage' na'le zila' ka', na' bež ka'. Besdinnje' xmežw benne' ka' zchá'gake' mežwn', na' bžixe' blag ka' ché'gake'.

16 Naž Jesusen' gože' benne' ka', benne' žóte'gake' plomdo' ka', na' wnné':

—Le yeká'a da' ki. Bi gonle liž Xa' ka to lawe' ya'a.

17 Naž bejsá' láže'gak benne' wsedle ka' che Jesusen' da' nyejw le'e yiche la'y, da' znnan: “Dan' žéke'le'ela' che ližo', na' žeye zla lázda'wa'.”

18 Naž beži'igak benne' judío wnná bia' ka' nníta'gake' ga na', na' belyi'e Jesusen':

—¿Biz yela' wak wloe'elo' neto' da' gak bian' nzi' lo no'o žono' da' ki?

19 Bechebe Jesusen', na' gože' légake':

—Le wžia' yi' yodo' ni, na' yechonne žaze yechisan'.

20 Naž benne' judío ka' belyi'e Le', na' wnnágake':

—Xope-yon yiz ba zej žóngake' yodo' nga, na' Le', ¿chonne žaze yechison'?

21 Yodon', dan' bchalj Jesusen' chen, naken la' kwinkze'.

22 Che len, katen' bebán Jesusen' lo yela' got, bejsá' láže'gak benne' wsedle chie' ka' kan wnné', na' bejlé'gake' da' nyejw le'e yiche la'y, na' lezka' da' bchalj Jesusen'.

Jesús nnezle' kan zej nak yógo'te benách ka'

23 Kate' ne zoa Jesusen' lo yež Jerusalén, kate' žak Lni Pasko', benne' zan bejlé'gake' chie' Le', dan' blé'egekle' yela' wak ka' da' žone'.

24 Jesusen' bi bxen laže'e légake', dan' nnezle' kan zej nak yógo'te benách ka'.

25 Bi žon byenen no benne' wloe'ele' Jesusen' kan zej nak benách ka', dan' nnézkzele' da' yo'o lo yichj lázdo'gak benách ka'.

3

Jesús zcháljlene' Nikodemo

¹ Nikodemo, to benne' yodo' fariseo, nbáblene' benne' judío wnná bia' ka'.

² Benne' ni ble'e gan zoa Jesusen' to xe'le, na' gože' Le':

—Benne' Wsedle. Nnezla' Dios bsele'e Le' nich wsedlo' neto'. Bi zoa no benne' gak gone' yela' wak ka', da' zej nak bian', kan zej nak da' ka' žono' Le', cha' bi zoalen Dios le'.

³ Bechebe Jesusen', na' gože' le':

—Da' li žapa' le', no benne' bi galje' da' yoble, bi gak le'ele' latjen' gan zna bia' Dios.

⁴ Nikodemon' wnnable' Le', na' wnné':

—¿Nakxkze gak to benne' galje' da' yoble katen' ba ngole'? ¿Wak yeyoé'e le'e xne'e, na' galje' yetó'?

⁵ Bechebe Jesusen', na' gože' le':

—Da' li žapa' le'. No benne' bi galje' ni'a che nis, na' ni'a che Dios Be' La'y, bi gak choe'e gan zna bia' Dios.

⁶ Bennen' nalje' lo ni'a lo na' benách, benachze nake', san no benne' nalje' ni'a che Dios Be' La'y, Be' La'y nbánlene'.

⁷ Bi yebanlo' dan' žapa' le', žon byenen galjo' da' yoble.

⁸ Gáte'teze žak be', na' ženlo' zne ben', san bi nnezlo' galen' zan', o galen' zejen. Lezka' žak chegak benne' ka' zej nalje' ni'a che Dios Be' La'y.

⁹ Naž Nikodemon' wnnable' Jesusen', na' wnné':

—¿Nakxkzen' gak da' ni, cha'?

¹⁰ Bechebe Jesusen', na' gože' le':

—¿Žsedlo' benách Israel ka', na' bi nnezlo' da' ki?

11 Da' li žapa' le', da' nnezlto' zchaljto' chen, na' da' ble'elto' zloe'elto' le'e, san bi zzi' lo na'le dan' žsedlto'.

12 Cha' bi žejle'le chia' kate' zcháljlēna' le'e kan zej nak da' ka' žákgaken yežlyó nga, ¿nakxkze gak chejle'le chia' cha' wcháljlēna' le'e che da' ka' žákgaken ya'abá che Dios?

13 'Batkle wžén no benne' ya'abá che Dios, san toza' neda', Benne' Golje' Benách, dan' bžoja' ya'abá che Dios, na' betja' nga, san zoakza' ya'abá che Dios.

14 Kan ben Moisés lo latje dach, bchise' ža'le to bele ya, bian' bde'e-ba' le'e yag, lezka' žon byenen gaken chia' neda', Benne' Golje' Benách, wchísgake' neda' to le'e yag.

15 Ki gaken chia', nich bi kwia yi'gak benne' ka' chejlé'gake' chia', san gata' yela' nban da' zejlí kanne chégake'.

Dios nží'ile'ele' benách ka'

Naž wnná Jesusen':

16 —Dan' nží'ile'el Dios benách yežlyó nga, bdie' tlícha'tekze Zi'ne' lo yela' got, nich bi kwia yi'gak benne' ka' chejlé'gake' chie', san gata' yela' nban da' zejlí kanne chégake'.

17 Dios bsele'e Zi'ne' yežlyó nga, kege nich choge' chegak benách ka' nníta'gake' yežlyó nga kwia yí'gake', san nich yelágake' ni'a chie' Le'.

18 'Nóte'teze benne' žejli'e che Bennen' nake' Zi'n Dios, bi nžog chie' kwia yi'e, san no benne' bi žejli'e chie', ba nžog chie' gate' dan' bi žejli'e che Bennen' nake' tlícha'tekze Zi'n Dios.

19 Che len ba nžog chegak benách ka' gátgake', dan' bla' Bennen' nake' baní' yežlyó nga, san

benách ki žaz láže'gake' da' nak chol, na' kege Bennen' nake' baní'. Ki žóngake' dan' bi nak chawe' da' žóngake'.

²⁰ Yógo'te benne' ka', benne' žóngake' da' zinnj, bi žaz láže'gake' baní', na' bi zlá'gake' lo baní', nich bi nna' da' žóngake'.

²¹ Benne' ka' žóngake' da' nak dot da' li, zlá'gake' lo baní' nich gak bia' žóngake' ni'a che Dios da' žóngake'.

Zwa, benne' žezóe' benách ka' nis, zchalje' che Jesús

²² Wdé na', Jesusen' wyéjlene' benne' ka' žónlengake' Le' tzen, na' bžíngake' gan nbab Judea, na' wzóalene' légake' gan žezóagake' benách ka' nis.

²³ Lezka' Zwa žezóe' benách ka' nis lo latjen' nzin' Enón, gawze gan že' yež Salim, dan' de nis zil ga na'. Belžín benne' ka' latjen' nich yezóagake' nis.

²⁴ Ki goken kate' Zwan' bi na' yejwe' liž ya.

²⁵ Naž bałe benne' ka', benne' žónlengake' Zwan' tzen, wzó lágake' zdíl díža'gake' len benne' judío ka' kan nak che yeła' žeyón kwin chawe' chegak benne' yodo' ka'.

²⁶ Bžíngake' gan zoa Zwan', na' belyi'e le':

—Benne' wsedle. Bwia nga. Bennen' wzóalene' le' yechelá'a yego Jordán, bennen' bzoa lio' chie', žezóe' benách ka' nis, na' želžín yógo'te benách ka' gan zoe'.

²⁷ Naž bechebe Zwan', na' gože' légake':

—Cha' zoa no benne' zoa da' nzi' lo ne'e, naken da' ba bde Dios lo ne'e.

²⁸ Bénzelele dan' bchalja' katen' wnnía': “Bi naka' neda' Benne' Criston'” san Dios bsele'e neda' nich wzenla' benách ka' za' ze'e Le'.

²⁹ Benne' byo, bennen' zzi'e xkwide' no'le zchag na'be', nake' benne' zchag ne'e, san ljež bennen' zchag ne'e, na' žónlene' le' tzen, zze nage' chie', na' žebele' dan' ženle' da' zchalj bennen' zchag ne'e. Lzeka' žebéle'ela' neda' dan' žaken chie' ki.

³⁰ Žon byenen gakže blo Benne' Criston', san žon byenen yéxjwža' neda'.

Bennen' bžoje' ya'abá che Dios

³¹ Lzeka' wnná Zwan':

—Bennen' ze'e zaka' ya'abale nakže' blo ka yógo'te benách. No benne' nake' che yežlyó nga, che yežlyó nga nakze', na' zchaljze' che da' žaken yežlyó nga, san Bennen' ze'e zaka' ya'abá che Dios nakže' blo ka yógo'te benách ka'.

³² Benne' ni zchalje' che da' ble'ele', na' che da' benle', san bi zoa no benne' zzi' lo ne'e dan' zchalje'.

³³ Nóte'teze benne' zzi' lo ne'e dan' zchalje', zloe'ele' law žejli'e nak dot da' li da' znná Dios.

³⁴ Bennen' bseła' Dios, zchalje' diža' che Dios, dan' Dios na'kze dot laže'e bsele'e Dios Be' La'y len Bennen'.

³⁵ Xažo Dios nži'ile' Zi'ne', na' ba bdie' lo na' Zi'nen' yógo'te da' de.

³⁶ Nóte'teze benne' žejli'e che Zi'n Dios, ba de yela' nban da' zejlí kanne chie', san bennen' bi žejli'e che Zi'nen', bi gata' yela' nban na' chie', san nbage'e zia law Dios.

4

Jesús zcháljlene' to no'le nbabe' Samaria

¹ Béngkle benne' yodo' fariseo ka' kan benne' ka' žónlengake' Jesusen' tzen zej nyanže' ka benne' ka'

žónlengake' Zwa tzen, na' lezka' žezóa Jesusen' zanže
benách nis ka benách ka' žezóa Zwan' nis.

² Jesús na'kze bi žezóe' benách ka' nis, san benne'
wsedle chie' ka' žezóagake' benách ka' nis.

³ Kate' wnnezle Jesusen' da' ni, bezé'e gan nbab
Judea, na' zejdé' da' yoble gan nbab Galilea.

⁴ Gan zeje', žon byenen tie' gan nbab Samaria.

⁵ Ka' goken, bla' Jesusen' to yeždo' gan nbab
Samaria, da' nzin' Sikar, dan' žen' gawze gan de
yežlyón' da' bnezjw Jakob che Jwsé chie' ža ni'te.

⁶ Lo latjen' Jakoben' bche'ne' to yežw nis gže'.
Kate' bla' Jesusen' ga na', wži'e žoa'a yežw nisen'
dan' bejxáke'le' yoe'e nez, ne naken wawbíž.

⁷ Naž bžin to no'le Samaria ga na' nich si'e nis.
Jesusen' gože' le', na' wnné':

—Benn da' ye'ja'.

⁸ Jesusen' zoe' toze' dan' ba zjak benne' wsedle
chie' ka' lo yežen' nich chejxí'gake' bi da' gáwgake'.

⁹ Naž no'le Samaria na' gože' Jesusen', na' wnné':
—¿Znnablo' Le' neda' da' ye'jo', na' nako' benne'
judío? Neda' naka' no'le Samaria.

Ki wnné' dan' benne' judío ka' bi de chawe'
benách Samaria ka'.

¹⁰ Bechebe Jesusen', na' gože' le':

—Chela' nónbi'o da' žonn Dios, na' no Bennen'
ži'e le': “Benn da' ye'ja” na' le' nnablo' Le', na' Le'
gonne' chio' nis da' gonnen yela' nban.

¹¹ Naž no'len' gože' Le', na' wnné':

—Benne', bi no'o da' kwéjleno' nis, na' že'lte žia nis
ni. ¿Gaz za' nisen' dan' žonnen yela' nban?

¹² ¿Nakžo' Le' zen ka Jakob, xa wdé chežo, ben-
nen' benne' cheto' yežw nis ni, ga ni wži'e nis da'

we'je', na' da' we'jgak zi'ne' ka', na' da' we'jgak bia beže chie' ka'?

13 Bechebe Jesusen', na' wnné':

—No benne' ye'je' nis ni, da' yoble nnan ye'jen',

14 san nóte'teze benne' ye'je' nisen' da' wnezjwa' neda', biž nnan ye'jen', dan' wnezjwa' chie' nisen' da' gaken lo yichj lázda'we' ka to gan žal nis, da' gonnen yela' nban da' zejlí kanne chie'.

15 Naž no'len' gože' Le', na' wnné':

—Benne', benn chia' nisen', nich biž bil-la', na' biž yedjxi'a nis nga.

16 Jesusen' wnné':

—Wyéj, bejlíž benne' byo chio', na' le da ga zoa' ni.

17 Beží'i no'len', na' gože' Le':

—Bi zoa benne' byo chia'.

Naž Jesusen' wnné':

—Da' likze znno': “Bi zoa benne' byo chia'”

18 dan' ba wzóaleno' gayo' benne' byo ka', na' benne' byon' zóaleno'-ne' na'a, bi nake' benne' byo chio'. Da' ni znno', da' likze znno'.

19 Naž no'len' gože' Le', na' wnné':

—Benne', žekla' neda' nako' benne' zchalje' lo wláz Dios.

20 Xa xto'to' ka' bka'n zéngake' Dios law ya'a nga, san znnale le'e yež Jerusalén naken ga žala' wká'n zengak benách ka' Dios.

21 Jesusen' wnné':

—No'le, bejlé' da' znnia'. Za' ža katen' wká'n zenle Xažo Dios la'kze bi yedjsoale law ya'ado' ni, na' lezka' bi chejsoale lo yež Jerusalén.

22 Le'e zka'n zenle Bennen' bi nónbia'le-ne', san neto' nónbia'to' Bennen' zka'n zento', dan' ben Dios chie' gata' yela' žeslá ni'a chegak benne' judío ka'.

23 Na'a, za' ža, na' ba zoažo ža na', kate' benne' ka' da' li wká'n zéngake' Dios, wká'n zéngake' Le', zoalen Dios Be' La'y, na' da' nak dot da' li, légake', dan' žénele Xažo Dios wká'n zengak benne' ka' Le' ki.

24 Dios nake' Be', na' benne' ka' zka'n zéngake' Le', žon byenen wká'n zéngake' Le', zoalen Dios Be' La'y, na' da' nak dot da' li, légake'.

25 Naž no'len' gože' Le', na' wnné':

—Nnezla' žala' la' Benne' Mesías, (da' znnan: “Benne' Criston”). Kate' le'e Le', wloe'ele' žo'o yógo'te.

26 Jesusen' wnné':

—Lekze' zcháljlene' le'.

27 La' na'ze bežingak benne' wsedle ka' che Jesusen' ga na', na' bebán láže'gekle' dan' zcháljlene' to no'le, san nitóe' bi bežogle' nnable' Le', bi nne': “¿Biž znnablo' le'?” o “¿Biž da' zcháljleno' le'?”.

28 Naž no'len' bka'ne' že'e chie' ga na', na' beyeje' lo yež, na' gože' benne' ka' nníta'gake' ga na',

29 na' wnné':

—Le da, lé'elele to benne' gože' neda' yógo'te da' ba bena'. ¿Nakkze' Le' Benne' Criston'?

30 Naž bžojgak benne' ka' lo yežen', na' bžíngake' gan zoa Jesusen'.

31 Kate' ne zej no'len', benne' wsedle ka' che Jesusen' ben byéngake', na' belyi'e Le':

—Benne' Wsedle, bdaw.

32 Jesusen' gože' légake':

—De to da' žawa', da' bi nónbia'le.

33 Naž benne' wsedle chie' ka' belnnable' ljéžgake' toe' yetóe', na' wnnágake':

—¿Noz benne' ba bedjwé'e da' bdawe'?

34 Naž Jesusen' gože' légake':

—Da' nbánlena' naken gona' da' žénele Xa', Bennen' bsele'e neda', na' yeyóž gona' xchine'.

35 Ki znnale le'e: “Yetáp byo' žin ža lapžo.” Neda' žapa' le'e: le wía na'le, na' wíale benách ka' zej nake' ka gan goz Dios, da' ba nbižen nich chejlapžon.

36 Bennen' złape' zzi'e lazjwe', na' dan' złapen', naken nich gata' yela' nban da' zejlí kanne chegak benách ka', nich gak yebégekłe tzen benne' žazen', na' benne' złapen'.

37 Nak dot da' li da' znnan: “To benne' žaze', na' yetóe' złape'.”

38 Neda' bsela'a le'e chejlaple gan bi gozle. Benne' yoble gozen', na' le'e zzi'le da' žonn žin na' da' bene'.

39 Benne' zan, benne' Samaria ka', benne' nníta'gake' lo yež Sikar na', bejlé'gake' che Jesusen' ni'a che xtiža' no'len', dan' bchalje' kan nak chie', na' wnné': “Gože' neda' yógo'te da' ba bena'.”

40 Kate' bžingak benne' Samaria ka' gan zoa Jesusen', góta'yoegekle' Le' gá'nlene' légake'. Yechóp ža bga'n Jesusen' ga na'.

41 Ka' goken, benne' zanže bejlé'gake' che Jesusen' ni'a che da' bchaljkze' Le'.

42 Naž benne' ka' belyi'e no'len', na' wnnágake':

—Na'a žejle'to' chie', kégeze ni'a che da' bchaljo' le', san lezka' dan' benlto' neto' chie' Le', na' nnezlto' da' li Bennen' nake' Benne' Criston', Bennen' žeslé' benách ka' nníta'gake' yežlyó nga.

Žeyón Jesús xkwide' byo che to benne' wnná bia'

43 Yechóp ža ka', bezá' Jesusen' gan nbab Samaria, na' wyeje' gan nbab Galilea.

44 Ki bene', dan' bchaljkze Jesusen', na' wnné': "Benne' wláž ka' che to benne' zchalje' lo wláž Dios bi žápégake' le' ba la'ne."

45 Kate' belá' Jesusen' gan nbab Galilea, wdápegak benne' Galilea ka' Le' ba la'ne dan' lezka' jake' lo yež Jerusalén katen' gok Lni Pasko', na' blé'egekle' da' ka' ben Jesusen' ga na'.

46 Naž beyéj Jesusen' lo yež Kaná gan nbab Galilea, gan beyone' nis xis uba. Lo yež Kaper-naum na' zoa to benne' wnná bia', benne' nzi' lo ne'e yela' wnná bia' lo wláž benne' zнна bi'e, na' xkwide' byo chie' da'be' yižwé'.

47 Kate' bennen' benle' ba bezá' Jesusen' gan nbab Judea, na' ba bežine' gan nbab Galilea na', naž wyeje' gan zoa Jesusen', na' góta'yoele' Le' yide' liže', nich yeyone' xkwide' byo chien', dan' ba žek gatbe'.

48 Naž Jesusen' gože' le':

—Bi chejle'le chia' cha' bi lé'elele da' ka' zej nak bian', na' yela' wak ka' da' gona'.

49 Naž bennen' nzi' lo ne'e lo wláž benne' zнна bi'e gože' Jesusen', na' wnné':

—Benne', date ná'tege nich bi gat xkwide' byo chian'.

50 Naž Jesusen' gože' le':

—Beyéj ližo'. Nban xkwide' byo chion'.

Bennen' bejli'e da' wnná Jesusen', na' zeyeje'.

51 Kate' ne yoe'e nez zeyeje', bale benne' wen žin chie' bedjchággage' le', na' bzéngekle' le', na' wnnágake':

—Nban xkwide' byo chion'.

⁵² Wnnable' légake' batx wzó law žeyakbe'. Belyi'e le':

—Bache', ka gachje ža bežój-be' da' lan'.

⁵³ Naž wnnezle xa xkwide' byon', beyakbe' kate' Jesusen' ne zcháljlene' le', na' gože' le': “Nban xkwide' byo chion'.” Che len bejli'e che Jesusen', na' lezka' benách ka' nníta'gake' liže' bejlé'gake' chie'.

⁵⁴ Yela' wak ni naken da' bežopen da' ben Jesusen' katen' wzóe' gan nbab Galilea, da' goken wdé bezé'e gan nbab Judea.

5

Žeyón Jesús to benne' die' ga nzi' Betesda

¹ Wdé gok da' ni, gok to lni chegak benne' judío ka' lo yež Jerusalén, na' Jesusen' wyeje' ga na'.

² Lo yežen', gawze gan žo'ogak zila' ka', že' to bej nis zen, da' nzin' Betesda len diža' hebreo, na' zej nníta' gayo' zchil zen chen.

³ Lo zchil ka' degak benne' zan, benne' ka' zej de'e yižwé', benne' lo chole ka', na' benne' ka' bi žak sá'gake', na' benne' žak sá'gake'. Želbeze' bate ta nisen'.

⁴ Ki žaken dan' žetj to wbás che ya'abá to chi'i weje, na' žaze' lo nisen', na' zte' nisen'. Benne' nežw, benne' chejchoé'e lo nisen' kate' zdan, yeyaktie' kan nak bíte'teze yižwé' da' de'e.

⁵ Zoa to benne' ga na', ba zej chino' chonne žoa yiz de'e yižwé'.

⁶ Katen' Jesusen' bje'ele' benne' yižwén' die' ga na', wnnezle' ba zej zan yiz de'e yižwén', na' wnnable' le', na' wnné':

—¿žénelo' yeyako'?

⁷ Bechebe benne' yižwén', na' gože' Jesusen':

—Benne', bi zoa no benne' wtinne' neda' lo nisen' kate' zdan. Kate' ne zeyá'a neda', žo'o benne' yoble zga'ale' ka neda'.

⁸ Jesusen' gože' le':

—Wyase. Beywá' dan' delon', na' beyéj.

⁹ La' beyakte bennen', na' beywé'e da' góta'len', na' beyeje'. Ža na' gok da' ni naken ža la'y chegak benne' judío ka'.

¹⁰ Naž benne' judío wnná bia' ka' belyi'e bennen' beyake', na' wnnágake':

—Ža la'y naken na'a. Bi žala' go'o da' žáte'lon'.

¹¹ Bechebe bennen', na' gože' légake':

—Bennen' beyone' neda' gožkze' neda', na' wnné': “Beywá' dan' delon', na' beyéj.”

¹² Naž wnnábgekle' le', na' wnnágake':

—¿Nož bennen' gože' le': “Beywá' da' delon', na' beyéj”?

¹³ Bennen' beyake' bi nnezle' nožen', dan' ba bezá' Jesusen' lo latjen' dan' zej nnita' benne' zan ga na'.

¹⁴ Wdé gok da' ni, Jesusen' bejxake'e bennen' gan nak lo zchil yodo', na' gože' le':

—Bwia nga. Ba beyako'. Biž gono' doła', nich bi gak chio' to da' nakže zi' ka dan' goken chio'.

¹⁵ Wyéj bennen', na' bejzenle' benne' judío wnná bia' ka', Jesusen' beyone' le'.

¹⁶ Che len bwíagak benne' judío wnná bia' ka' da' žon Jesusen', na' gónegekle' gótgake' Le', dan' žone' da' ki kate' nak ža la'y chégake'.

¹⁷ Bechebe Jesusen', na' gože' légake':

—Xa' žónteze' žin, na' lezka' neda' žona' žin.

18 Che len gónežegekle benne' judío wnná bia' ka' gótgake' Jesusen', kégeze dan' bi žape' ža la'y chégake' ba la'ne, san lezka' dan' wnné' nak Dios Ḥakze', na' ki naken, žon kwine' Dios.

Yela' wnná bia' da' nzi' lo na' Zi'n Dios

19 Naž bechebe Jesusen', na' gože' légake':

—Da' li žapa' le'e. Bi be gak gona' neda', Zi'n Dios, žakze chia', san toze dan' zle'ela' žon Ḥažo Dios. Yógo'te da' žon Ḥažo Dios, lezka' žona' neda', Zi'ne'.

20 Ḥažo Dios nži'ile' neda', Zi'ne', na' zloe'ele' neda' yógo'te da' žone', na' da' zénle'eže ka' ka da' ni wloe'ele' neda', da' ka' góngaken ga yebán láže'le le'e.

21 Kan žon Ḥažo Dios, žesbane' benne' gat ka', na' žonne' yela' nban chégake', lezka' žona' neda', Zi'ne', znežjwa' yela' nban chégake' kan žénekezela'.

22 Ḥažo Dios bi zchi'a láže'e nitó benne', san ba bdie' lo na'a neda', Zi'ne', yógo'te yela' wnná bia' nich wchi'a láža'a benách ka'.

23 Ki naken nich gápegak yógo'te benách ka' neda', Zi'ne', ba la'ne, kan žápegake' Ḥažo Dios ba la'ne. Nóte'teze benne' bi žape' neda', Zi'ne', ba la'ne, bi žape' ba la'ne Ḥažo Dios, Bennen' bsele'e neda', Zi'nen'.

24 'Da' li žapa' le'e. Nóte'teze benne' ženle' da' zchalja', na' žejli'e che Ḥažo Dios, Bennen' bsele'e neda', benne' ni de yela' nban da' zejlí kanne chie', na' bi nžog chie' gate', san nake' ka to benne' ba bebane' lo yela' got dan' ba de yela' nban da' zejlí kanne chie'.

25 Da' li žapa' le'e, za' ža, na' ba zžin ža na', kate' benne' gat ka' yéngkle' chi'a neda', Zi'n Dios, na' benne' ka' yéngkle' xtiža'a, na' góngake' kan znnan, gata' yela' nban chégake'.

²⁶ Kan yo'o lo na' Xažo Dios wnezejwe' yela' nban chegak benách ka', lezka' bdie' lo na'a neda', Zi'ne', wnezejwa' yela' nban chegak benách ka'.

²⁷ Lezka' bdie' lo na'a yela' wnná bia' nich wchi'a laža'a benách ka' dan' naka' Benne' Golje' Benách.

²⁸ Bi yebán láže'le kan nak da' ni, dan' za' ža kate' yógo'te benne' gat ka' yéngkle' chi'a,

²⁹ na' yežójkake' lo yežw ba ka'. Yebangak benne' ka', benne' béngake' da' nak chawe', na' gata' yela' nban chégake', san benne' ka' béngake' da' zinnj, yebángake', na' chog Dios chégake' gátgake' to chi'ize.

Da' ka' zej nak bian' da' nak Jesús

³⁰ Lezka' wnná Jesusen':

—Bi be gak gona' nedza'. Kan nak da' ženla' da' zchalj Xa', ki zchi'a laža'a, na' kan zchi'a laža'a naken chawe', dan' bi žona' kan žénezela' neda', san kan žénekezele Xa', Bennen' bsele'e neda'.

³¹ Cha' neda' zchalja' chia' kwinza', bi zaka' dan' zchalja'.

³² Zoa Benne' yoble, Benne' zzoa lie' kan naka' neda', Bennen' nake' Xa', na' nnezla' zaka' da' zzoa lie' kan nak chia'.

³³ Le'e bséla'le benne' ka' bejnnábgekle' Zwa, bennen' bezóe' benách ka' nis, na' dan' bzoa lie' kan nak chia' naken dot da' li.

³⁴ Neda' bi žiážjela' no benne' wzóa lie' kan nak chia', san znnia' da' ki nich yelale le'e.

³⁵ Da' bchalj Zwan' goken ka to yi' yež, da' wyeyen, na' wza'nín', na' le'e, to chí'ido'ze wyáz láže'le si'le baní' chien'.

³⁶ Na'a, zoa da' zzoa li kan nak chia' neda' da' záka'žen ka dan' bzoa li Zwan' kan nak chia'. Da'

ka' bde Xažo Dios lo na'a gona', da' ka' žona', na' da' ka' zzoa lígaken kan nak chia', na' zej nak bian' Xažo Dios bsele'e neda'.

³⁷ Lezka' Xažo Dios, Bennen' bsele'e neda' zzoa lie' kan nak chia'. Batkle bēnlele chi'e, na' batkle blé'elele lawe',

³⁸ na' bi nzi' lo na'le xtiže'e, dan' bi žejle'le chia' neda', Bennen' bsele'e Lekze'.

³⁹ Žsédtezle le'e da' nyejw le'e yiche la'y, dan' žéklele gata' yela' nban da' zejlí kanne chele ni'a che dan' nyejwn le'e yiche la'y, na' dan' nyejwn le'e yiche la'y na' zzoa lin kan nak chia' neda'.

⁴⁰ Bi žénelele gónlenle neda' tzen nich gata' yela' nban chele.

⁴¹ 'Bi žilja' yela' ba la'ne da' gape no benne' neda'.

⁴² Neda' nónbi'a le'e, na' nnezla' bi nží'ilele Dios.

⁴³ Bla'a nga lo wláz Xažo Dios, na' le'e bi zzi' lo na'le neda', san cha' la' benne' yoble, benne' yide' žakze chie', si' lo na'le bennen'.

⁴⁴ ¿Nakxkze gak chejle'le che Dios cha' zzi'le yela' ba la'ne da' žaple lježle tole yetole, na' bi žiljle yela' ba la'ne da' gape Dios tliča' le'e?

⁴⁵ Bi wzóa yichjle yesbaga'a le'e zia law Xa'. Bennen' yesbage'e le'e zia nake' lekze Moisés, bennen' žxen láže'le-ne', la'kze gote' ža ni'te.

⁴⁶ Chela' žejle'le che Moisés na', lezka' chejle'le chia' neda', dan' bzoj Moisés na' kan nak chia' neda'.

⁴⁷ Na'a, ¿nakxkze gak chejle'le da' zchalja' neda' cha' bi žejle'le da' ka' bzoj Moisés na'?

Jesús zwawe' gayo' mil benne' ka'
(Mt. 14:13-21; Mr. 6:30-44; Lk. 9:10-17)

¹ Wdé gok da' ni, wyéj Jesusen' yechelá'a niso' che gan nbab Galilea, dan' nzin' Niso' Che Tiberias, benne' Sésar.

² Benne' zan bejnáwgake' Jesusen' dan' blé'egekle' yelá' wak ka' da' bene', katen' beyone' benne' yižwé' ka'.

³ Naž Jesusen' wžene' to law ya'ado', gan wžé'lene' benne' wsedle chie' ka'.

⁴ Za' žin Lni Pasko' kate' benne' judío ka' žejsá' láže'gake' kan ben Dios, katen' bebeje' xa xtó'gake' ka' lo yežlyó Egipto.

⁵ Kate' Jesusen' bchis lawe', blé'ele' benne' zan, benne' zá'gake' gan zoe', na' gože' Lip:

—¿Gaz žel-lžo yet xtil dan' gawgak benne' zan ki?

⁶ Ki wnná Jesusen' nich nnezle' da' nna Lipen', dan' nnézkzele' Le' da' gone'.

⁷ Bechebe Lipen', na' wnné':

—Chela' si'žo yet xtil len lazjw to benne' che xono' byo', benne' zan ki bi geklen gáwgake' láte'do' wewen.

⁸ Naž to benne' wsedle che Jesusen', bennen' lie' Ndres, benne' biche' Smon Bedw, gože' Le', na' wnné':

⁹ —Zoa to xkwide' byo nga, nwa'be' gayo' yet xtil ka' da' zej naken zoa' sebada, na' chope bel ka'. ¿Wak wawžo benne' zan ki len da' láte'do'ze ni?

¹⁰ Naž Jesusen' gože' légake':

—Le ye' benne' zan ki kwé'gake' lo yo.

Lo latjen' yo'o daka', na' wže'gak ka gayo' mil benne' ka' ga na'.

11 Naž Jesusen' be \underline{x} we' yet \underline{x} til ka'. Kate' beyóž gože' Dios “Žó \underline{x} keno'” bdisen' chegak benne' wse \underline{d} le chie' ka', na' lé \underline{g} ake' belyisen' chegak yógo'te benne' ka' žé' \underline{g} ake' gan yo'o daka'. \underline{L} ezka' bé \underline{ng} ake' chegak bel ka', na' bdáw \underline{g} ake' kan góne \underline{g} kle' gáw \underline{g} ake'.

12 Kate' ba bé \underline{l} je \underline{g} kle', Jesusen' gože' benne' wse \underline{d} le chie' ka', na' wnné':

—Le yetób da' biz \underline{j} w ka' da' zej nga'nen, nich bi be nitlen.

13 Betóbgaken', na' beschá' \underline{g} ake' chežinno \underline{x} kwit da' biz \underline{j} w ka' chegak gayo' yet \underline{x} til ka' zej naken zoa' sebada, dan' bega'nen chegak benne' ka' bdáw \underline{g} aken'.

14 Kate' benne' ka' blé' \underline{e} gkle' ye \underline{l} a' wak dan' ben Jesusen', na' wnná \underline{g} ake':

—Da' li benne' ni nake' Bennen' zchal \underline{j} e' lo w \underline{l} áz Dios, Bennen' ža \underline{l} a' yide' yežlyó nga.

15 Dan' nnezle Jesusen' žéne \underline{g} kle' ché' \underline{g} ake' \underline{L} e' de chgi' nich góngake' ga nna bi'e lé \underline{g} ake', che \underline{l} en bezé'e latjen', na' wyeje' toze' to \underline{l} aw ya'a.

Jesús zze'e lo nido'

(Mt. 14:22-27; Mr. 6:45-52)

16 Kate' ba ža \underline{l} e, jak benne' wse \underline{d} le ka' che Jesusen', na' bžíngake' žoa'a nido'.

17 Belbene' to lo barkw, na' zjake' lo nison', nich žíngake' lo yež Kapernaum. Kate' ba nak chol, Jesusen' bi na' žine' gan nníta' \underline{g} ake'.

18 Wzó \underline{l} aw žak be' wa \underline{l} e lo nison', na' nisen' zgó'anen.

19 Kate' ba bsá' \underline{g} ake' barkwn', na' wzán' ka to ga zza'žo to hora, naž blé' \underline{e} gkle' Jesusen' zze'e

lo nisdon', na' ze'e zbig'e gan zej barkwn', na' bžébegake'.

²⁰ Naž Jesusen' gože' légake':

—Nedkzan'. Bi žébele.

²¹ Naž len yela' žebél wzí'gake' Le' lo barkwn', na' la' bžinte barkwn' lo yo biž gan zjake'.

Benne' zan žeyílgake' Jesús

²² Ža chope ža, gókbe'egekle benne' zan ka', benne' zej nga'ne' yechelá'a nisdon', da' goken, dan' toze barkw bžinen ga na', na' Jesusen' bi wžénlene' benne' wsedle chie' ka' lo barkwn', san légakze' jake'.

²³ Naž bžojgak yebale barkw ka' lo yež Tiberias, na' bžingaken to latje da' žen' gawze gan bdáwgake' yet xtil, katen' Xanžo Jesusen' gože' Dios: “Žóxkeno” chen.

²⁴ Dan' blé'egekle' biž zoa Jesusen' ga na', na' bi zej nnita' benne' wsedle chie' ka' ga na', che len belbene' law barkw ka', na' bžingake' lo yež Kapernaum, gan bejdílgake' Jesusen'.

Jesús nake' yet xtil da' znezjwn yela' nban li laže'

²⁵ Kate' bžingak benne' zan ka' yechelá'a nisdon', bejxáka'gake' Jesusen', na' belyi'e Le':

—Benne' wsedle, ěbatx beló'o nga?

²⁶ Bechebe Jesusen', na' gože' légake':

—Da' li žapa' le'e: žeyilje neda', kege dan' blé'elele yela' wak ka' da' bena', san dan' bdawle yet xtilen', na' béljelele.

²⁷ Le gon žin, kege nich si'le yela' waw da' zde chen, san nich si'le yela' waw da' gáta'tezen, na' gonnen yela' nban da' zejlí kanne chele. Yela' waw

ki naken da' wnezjwa' neda', Benne' Golje' Benách, chele, dan' Xažo Dios bloe'ele' law naka' Zi'ne'.

²⁸ Naž wnnábgekle' Le', na' wnnágake':

—¿Biž da' žon byenen gonto' nich gonto' da' žaz laže' Dios?

²⁹ Bechebe Jesusen', na' gože' légake':

—Da' žaz laže' Dios naken chejle'le chia' neda', naka' Bennen' bsele'e Le'.

³⁰ Naž wnnábgekle' Le', na' wnnágake':

—¿Biž da' nak bia' gono', da' le'elton' nich chejle'to' chio' Le'? ¿Biž yela' wak gono'?

³¹ Xa gole chežo ka' bdáwgake' yet xtil da' nzin' maná lo latje dach, kan nyejw le'e yiche la'y, da' znnan: “Moisés benne' chégake' yet xtil che ya'abá, dan' bdáwgaken'.”

³² Bechebe Jesusen', na' gože' légake':

—Da' li žapa' le'e: kege Moisés na' benne' chele yet xtil che ya'abá, san Xažo Dios žonne' chele yet xtilen'.

³³ Yet xtil dan' žonn Dios chegak benách ka' naka' neda', dan' bžojen ya'abá, na' znezjwn yela' nban chegak benách ka', benne' nníta'gake' yežlyó nga.

³⁴ Naž belyi'e Le':

—Xan, bénnteze yet xtilen' cheto'.

³⁵ Jesusen' gože' légake':

—Neda' naka' yet xtil da' zej nbanlen benách ka' to chi'ize. Nóte'teze benne' gónlene' neda' tzen, wéljele' to chi'ize da' naken che Dios, na' nóte'teze benne' chejli'e chia' neda', ba we'je' to chi'ize da' naken che Dios.

³⁶ Naken kan ba gožkza' le'e, la'kze zlé'elele neda', bi žejle'le chia'.

37 Yógo'te benne' ka' žonn Xa' chia', gónlengake' neda' tzen, na' benne' ka' gónlengake' neda' tzen, bi yesbí'igaka'-ne'.

38 Ki naken dan' bžoja' ya'abá che Dios, na' betja' nga, kege nich gona' kan žénela' nedkza', san nich gona' kan žénele Xažo Dios, Bennen' bsele'e neda'.

39 Da' žénele Xa', Bennen' bsele'e neda', naken bi kwia yi' nitó benne', bennen' benn Dios chia', na' yesbana'-ne' ža ze lawte ža.

40 Da' žénele Xažo Dios, Bennen' bsele'e neda', naken gata' yela' nban chegak yógo'te benne' ka' lé'egekle' neda', Zi'ne', na' chejlé'gake' chia' neda', na' neda' yesbángaka'-ne' ža ze lawte ža na'.

41 Naž benne' judío wnná bia' ka' wnnégake' che Jesusen', dan' wnné': "Neda' naka' yet xtilen' da' zan' ya'abá."

42 Che len wnnágake':

—¿Kege benne' ni Jesusen', zi'n Jwsé? Nónbia'žo xa xne'e. ¿Nakx chen', zнна benne' ni: "Bžoja' ya'abá che Dios?"

43 Naž bechebe Jesusen', na' gože' légake':

—Bi nnele chia' la' le'eze.

44 Bi gak nitó benne' gónlene' neda' tzen, cha' Xa', Bennen' bsele'e neda', bi yedjwé'e bennen' chia' neda', na' neda' yesbana'-ne' ža ze lawte ža na'.

45 Nyejw le'e yiche la'y kan wnnagak benne' ka' bcháljgake' lo wláz Dios, da' znnan ki: "Dios wsedle' yógo'te benách." Che len, yógo'te benne' ka', benne' žyenyenle' chi'i Xa', na' nsédgekle' lo ne'e Le', gónlengake' neda' tzen.

46 'Bi zoa no benne' ble'ele' Xažo Dios, san toze Bennen' bžoje' gan zoa Dios. Bennen' zle'ekzle' Xažo Dios.

47 Da' li žapa' le'e: nóte'teze benne' žejli'e chia' neda' de yela' nban da' zejli kanne chie'.

48 Neda' naka' yet xtil da' zej nbanlen benách ka' to chi'ize.

49 Xa xto'le ka' bdáwgake' yet xtilen' dan' nzin' maná lo latje dach, na' kate' bza'a ža chégake', gótgake'.

50 Neda' naka' yet xtil da' zžojen ya'abá che Dios, na' nóte'teze benne' gawen', bi gate' to chi'ize.

51 Nedkza' naka' yet xtilen' da' zej nbanlen benách ka', dan' bžojen ya'abá che Dios, na' cha' nóte'teze benne' gawe' yet xtilen', na' gak bane' to chi'ize. Yet xtilen' da' znezjwa' neda' naken xpela'a, da' znezjwan' nich gata' yela' nban chegak benách ka' nníta'gake' yežlyó nga.

52 Naž benne' judío wnná bia' ka' belchíx ljéžgake', na' wnnágake':

—¿Nakx gak gonn benne' ni xpele'e nich gawžon?

53 Che len Jesusen gože' légake':

—Da' li žapa' le'e: cha' bi gawle xpela'a neda', Benne' Golje' Benách, na' cha' bi ye'jle xchena', bi de yela' nban na' chele.

54 Nóte'teze benne' gawe' xpela'a, na' ye'je' xchena', de yela' nban da' zejli kanne chie', na' neda' yesbana'-ne' ža ze lawte ža na'.

55 Ki naken dan' nak xpela'a yela' waw da' li, na' xchena' naken to da' li da' ye'jen no benne'.

56 Nóte'teze benne' gawe' xpela'a, na' ye'je' xchena', sóalenteze' neda', na' neda' sóalenteza' le'.

57 Kan zoa nban Xažo Dios, Bennen' bsele'e neda', na' neda' nbánlena' Le', lezka' nóte'teze benne' gawe' neda', soe' nbánlene' neda'.

58 Da' ni naken yet xtil da' bžojen ya'abá che Dios, na' bi naken ka yet xtilen' dan' nzin' maná, dan' bdawgak xa xto'le ka', na' kate' bza'a ža chégake', gótgake'. Nóte'teze benne' gawe' yet xtil ni gak bane' to chi'ize.

59 Da' ni bchalj Jesusen' gan nak to lo yo'o gan zdobgak benne' judío ka' nich yéngkle' xtiža' Dios, na' gok da' ni kate' ne žsedle' benách ka' nníta'gake' lo yež Kapernaum.

Da' žonnen yela' nban da' zejlí kanne chežo

60 Kate' benne' wsedle ka' che Jesusen' béngkle' da' ki, benne' zan ladjwgake' wnnégake' chen, na' wnnágake':

—Zédele'e nak diža' ni. ěNozkze benne' gak si' lo ne'en?

61 Wnnezle Jesusen' znnegak benne' wsedle chie' ka' che xtiže'e, na' wnnable' légake', na' wnné':

—ěŽon diža' ni le'e zede?

62 ěNakxkze gaken cha' lé'elele neda', Benne' Golje' Benách, yeyepa' gan wzóa' zga'ale?

63 Da' nak che Dios Be' La'y naken da' žonnen yela' nban chele. Da' nakze bela' žen bi gak gon chawen' le'e. Diža' da' bcháljlena' le'e naken che Dios Be' La'y, na' žonnen yela' nban chegak benách ka'.

64 Na'a, bálele le'e bi žejle'le chia'.

Wnná Jesusen' ki dan' nnézkzele' Le' ža ni'te no benne' ka' bi žejlé'gake' chie', na' lezka' bennen' wdíe' Le' lo na'gak benne' ka' gótgake' Le'.

65 Che len wnné':

—Che len ba gožkza' le'e bi gak no benne' gónlene' neda' tzen, cha' bi we' Xažo Dios le' latje.

66 Gok chope l_áže'gak benne' zan ža na', benne' wsedle chie' ka', na' biž wdálengake' L_e' tzen.

67 Naž Jesusen' wnnable' benne' chežinno, benne' wsedle chie' ka', na' wnné':

—¿L_ezka' l_e'e yekwasle?

68 Bechebe Bedw, na' gože' L_e':

—Xan, ¿noz benne' chéj_lento'? Le' napo' diža' da' žonnen yel_a' nban da' zej_lí kanne cheto'.

69 Neto' žej_le'to' chio', na' nónbia'to' L_e', nako' Benne' Criston', Bennen' bse_la' Dios, na' nako' Zi'nkze Dios ban.

70 Bechebe Jesusen', na' gože' l_egake':

—Wžekza' neda' l_e'e chežínnole ki, san to benne' l_ádjwle l_e'e žon_len da' x_iwe' l_e' tzen.

71 Da' ni bchalj Jesusen' che Judas Iskariote, z_i'n to benne' lie' Smon, dan' nak Judas na' bennen' wdíe' L_e' l_o na'gak benne' ka' gótgake' L_e', na' nbáblene' yechinéj benne' wsedle chie' ka'.

7

Bi žej_le'gak benne' biche' Jesús chie' L_e'

1 Wdé gok da' ni, wdé Jesusen' gan nbab Galilea. Bi gónele' cheje' gan nbab Judea dan' žénegekle benne' judío wnná bia' ka', benne' nníta'gake' ga na', gótgake' L_e'.

2 Ža na' za' žin lni chegak benne' judío ka' kate' žejsá' l_áže'gake' ka' xa wdé chégake' wnníta'gake' gan besbín_gake' zan yo'o l_ága'do'.

3 Che l_en benne' biche' Jesusen' ka' belyi'e L_e', na' wnnágake':

—Bžoj ga ni, na' wyėj gan nbab Judea nich lé'egekle benne' wsedle chio' ka', benne' nníta'gake' ga na', yela' wak ka' da' žono'.

⁴ Cha' žénele no benne' gónbia'gak benách ka' le', bi žone' ngáche'ze da' žone'. Dan' žono' yela' wak zen ki, bloe'el kwino' lawgak yógo'te benách ka' nich lé'egekle' da' žono'.

⁵ Ki wnnagak benne' biche'e ka' dan' bi na' chejlé'gake' chie' Le'.

⁶ Naž Jesusen' gože' lé'gake':

—Bi na' žin ža chia' nich wloe'ela' dan' naka' lawgak benách ka', san ža ni naken nich bi da' gonle le'e.

⁷ Benách ka' nníta'gake' yežlyó nga bi zzóagake' le'e chela'ale, san zzóagake' neda' chela'ale dan' zloe'ela' law kan zej nake', na' da' znnia' nak bian' bi nak chawe' da' žóngake'.

⁸ Le chej le'e lni na'. Bi cha'a neda' lni na' na'a dan' bi na' žin ža chia'.

⁹ Kate' beyóž gože' lé'gake' da' ki, bga'ne' gan nbab Galilea.

Jesús žeje' lni chegak benne' judío ka'

¹⁰ Wdé jak benne' biche' Jesusen' ka' lni na', lezka' wyeje' Le', kege kwáselo, san ngáche'ze wyeje'.

¹¹ Gan žak lni na', wdiljgak benne' judío wnná bia' ka' Jesusen', na' wnnágake':

—¿Gaz zoa bennen'?

¹² Benne' zan bcháljgake' da' zanle'e kan nak che Jesusen'. Bałe' wnnágake':

—Nake' chawe'.

Yebałe' wnnágake':

—Bi nake' chawe' dan' žon láže'le' benách ka'.

13 Nitó benne' bi bchalje' kwáselo kan nak che Jesusen', dan' benne' zan ka' zžébegake' benne' judío wnná bia' ka'.

14 Kate' ba bžin gachje lni na', bla' Jesusen' li'a yodo', na' bsedle' benách ka' nníta'gake' ga na'.

15 Bebán láže'gak benne' judío ka', na' wnnágake':
—¿Nakx chen', žakle'e bennen', na' bi nsedle' che yodo'?

16 Bechebe Jesusen', na' gože' légage':

—Da' žsedla' neda', kege chezan', san naken che Xažo Dios, Bennen' bsele'e neda'.

17 Cha' žénele no benne' gone' kan žénele Dios, na' gákbe'le' cha' nak che Dios da' žsedla' benách ka' o cha' žakze chia' zchalja'.

18 Nóte'teze benne' zchalje' žakze chie', žone' ki nich gápegak benách ka' le' ba la'ne, san bennen' žénele' gápegak benách ka' ba la'ne bennen' bsele'e le', benne' ni zchalje' da' naken dot da' li, na' bi žon láže'e.

19 Moisés bdie' lo na'le da' bchi'le Dios, san nitole le'e bi žonle kan z_nna x_tiže'e. ¿Biž chen' žénelele gotle neda'?

20 Beži'igak benne' zan ka', na' belyi'e Le':

—Da' xiwe' žónlenen le' tzen. ¿Nožkze benne' žénele' gote' le'?

21 Bechebe Jesusen', na' gože' légage':

—To yela' wak bena', na' žebán láže'le yógo'tele.

22 Da' li Moisés benne' chele dan' nžogen lo be_la' chele dan' nak bian' nzi'le x_tiža' Dios. Kege Moisés na'kze bennen' chele, san wz_i'en lo na'gak xa x_ta'we' ka'. Na'a, la'kze nak ža la'y, zchogle lo be_la' chegak x_kwide' byo chele ka' dan' nak bian' zej nbabbe' che Dios.

23 Cha' želzi'be' lo belá' chégakbe' dan' nak bian' kate' nak ža la'y, nich bi wka'nle ca'ze da' z_nna da' bchi'le Moisés, ¿žža'le neda' dan' beyona' to benne', nich beyake' cháwe'do' kate' nak ža la'y?

24 Bi žala' kon wchi'a láže'le, san le wchi'a laže' kan nak da' li.

Jesús zloe'ele' gan bžoje'

25 Naž bchaljgak ba_le benne' ka' nníta'gake' lo yež Jerusalén, na' wnnágake':

—¿Kege benne' ni bennen' žeyiljgak benne' judío wnná bia' ka' nich gótgake' L_e'?

26 Le wia nga. Kwáselo zchalje', na' bi be žé'gake' L_e'. ¿Žákbe'egekle benne' ka', benne' z_nna biá'gake' žo'o, da' li benne' ni nake' Benne' Criston', Bennen' žala' nna bi'e žo'o?

27 Benne' ni, nnezlžo ga benne' L_e'. Kate' yid Benne' Criston', bi nnezle nitó benne' ga benne' L_e'.

28 Wzóa Jesusen' zsedle' benách ka' lo zchil yodo', na' katen' benle' da' ni, wnnié' zižje, na' wnné':

—¿Nónbia'le neda', na' nnézlele ga benne' neda'? Blá'a yežlyó nga, kege žakze chia', san Dios na'kze bsele'e neda', na' L_e', bi nónbia'le-ne'.

29 Neda' nónbi'a-ne', dan' za'a lo wlaze' L_e', na' Lekze' bsele'e neda'.

30 Naž ben byéngake' séngake' L_e', san nitó benne' bi be_xwe' L_e', dan' bi na' žin ža chie' nich choe'e lo ná'gake'.

31 Benne' zan bejlé'gake' chie', na' wnnágake':

—Kate' la' Benne' Criston', ¿gone' da' zanže yela' wak ka' ka da' žon Benne' ni?

Benne' yodo' ka' želsele'e benne' ka' nich séngake' Jesús

32 Béngekle benne' yodo' fariseo ka' da' zchaljgak benách ka' kan nak che Jesusen', na' b̄xoz wnná bia' ka' len benne' yodo' fariseo ka', bséla'gake' ni'a ná'gake' nich chejxéngake' Le'.

33 Naž Jesusen' wnné':

—Yetó chí'ido'ze sóalena' le'e, na' naž yeyá'a gan zoa Xa', Bennen' bsele'e neda'.

34 Yeyiljle neda', san bi yežél-lele neda'. Gan chejsóa' neda' bi gak yidle le'e.

35 Naž benne' judío ka' belyi'e ljéžgake' ka', na' wnnágake':

—¿Gaz chej benne' ni, gan bi yežél-lžo-ne'? ¿Cheje' gan zej nnita' benne' judío ka', benne' zej náslase' dot yežlyó nga, na' wsedle' benne' zi'to' ka'?

36 ¿Biz zejlás dan' wnné': “Yeyiljle neda', na' bi yežél-lele neda'” na' lezka': “Gan chejsóa' neda' bi gak yidle le'e”?

Nis yego da' žonnen yela' nban chežo

37 Kate' nak ža ze lawte ža che lni na', ža na' naken blo, wzó ža' Jesusen'. Wnnié' zižje, na' wnné':

—Cha' zoa no benne' zbiž yichj lázda'we', žala' yide' gan zoa, na' ye'je'.

38 Nóte'teze benne' žejli'e chia' neda', gak chie' kan nyejw le'e yiche la'y, da' znnan: “Lo yichj lázdo'w bennen' galj da' gaken ka to nis yego” dan' gon chawen' benách ka', na' gata' yela' nban chégake'.

39 Bchalj Jesusen' da' ni kan nak che Dios Be' La'y, Bennen' žala' yedjsóalene' benne' ka' chejle'gake' che Jesusen'. Ki wnné' dan' bi na' žin

Dios Be' La'y na', dan' bi na' yeyepe Jesusen' gan gake' Benne' blo.

Žak chóplegak benách ka'

⁴⁰ Kate' benne' zan ka' béngikle' da' ki, ba_{le}' wnnágake':

—Da' li benne' ni nake' bennen' zchalje' lo w_{láz} Dios, bennen' bchebe _{laže'} Dios se_{le}'e chežo.

⁴¹ Yeba_{le}' wnnágake':

—Benne' ni nake' Benne' Criston'.

Wnnagak yeba_{le} benách ka':

—¿Galj Benne' Criston' gan nbab Galilea?

⁴² Nyejw _{le}'e yiche la'y da' z_{nnan}: “Galj Benne' Criston' ladjw zi'n za'só Dabí ka', na' gake' benne' yež Belén, da' goken laž Dabín'.”

⁴³ Ka' goken, gok chóplegak benne' ka' ni'a che Jesusen'.

⁴⁴ Gónegekle' ba_{le}' séngake' Jesusen', san nitó benne' bi be bene' chie'.

Benne' wnná bia' ka' bi žejlé'gake' che Jesús

⁴⁵ Naž ni'a na'gak b_{xoz} wnná bia' ka' _{len} ni'a na'gak benne' yodo' fariseo ka', bežíngake' gan zej nnita' benne' yodo' wnná bia' ka', na' benne' ki belyi'e ni'a ná'gake' ka', na' wnnágake':

—¿Biž chen' bi žedjwa'le-ne'?

⁴⁶ Naž bechébegak ni'a ná'gake', na' wnnágake':

—Bi zchalj nitó benne' kan zchalj bennen'.

⁴⁷ Naž beži'igak benne' yodo' fariseo ka', na' wnnágake':

—¿Be'le latje ben _{láže'}le' _{le}'e?

⁴⁸ ¿Zoa no benne' wnná bia', o no benne' yodo' fariseo, bejli'e chie'?

49 Benne' ki, benne' bi žákgage' xtiža' Dios, zej nbage'e zia.

50 Lezka' zoa Nikodemo ga na', bennen' ble'e gan wzóa Jesusen' to xe'le. Nikodemon' nake' benne' yodo' fariseo, na' gože' légage':

51 —¿Zchogžo che to benne' gate' ni'a che da' bchi'le Dios žo'o cha' bi yénležo chie' zga'ale nich nnézležo biz bene'?

52 Naž beží'igake' yebałe' ka', na' belyi'e le':

—¿Nako' le' benne' Galilea? Beł da' nyejw le'e yich la'y, na' wio' batkle bžoj nitó benne' zchalje' lo włáz Dios gan nbab Galilea.

53 Naž che chégake' beyéjgake' lížgake'.

8

1 Jesusen' wyeje' gan nak law Ya'a Yag Olibo.

No'len' bene' doła' da' zka'n ditjen yeła' zchag na'

2 Kate' za' ža'ní', bla' Jesusen' li'a yodo', na' bžingak yógo'te benách ka' gan zoe'. Jesusen' wži'e ga na', na' bsedle' légage'.

3 Naž benne' yodo' wsedle ka' len benne' yodo' fariseo ka' bché'gake' to no'le gan zoa Jesusen', no'len' blé'egekle' žone' doła' da' zka'n ditjen yeła' zchag na'. Bžégake' le' gachje láwe'le benách ka' zze nággake' che Jesusen',

4 na' belyi'e Le':

—Benne' wsedle, no'le ni wzento'-ne' žone' doła' da' zka'n ditjen yeła' zchag na'.

5 Lo da' bchi'le Moisés, gože' žo'o wže'ežo yej to no'le žone' da' ki, nich gate'. ¿Na'a Le', biz znno'?

⁶ Ki wnnágake' nich bi da' nna Jesusen' nich gak yesbága'gake' L_e' zia. Naž byechw Jesusen', na' bwie' lo yo, na' bzoje' lo yon' len xben ne'e.

⁷ Kate' wnnáble'egek'le' L_e', naž bezé Jesusen', na' gože' lé'gake':

—Nólele l_e'e bi napple do_l_a' wak so l_awle wže'ele-ne' yej.

⁸ Da' yoble beyechw Jesusen', na' bwie' lo yo, na' wzó l_awe' zzoje' da' yoble lo yon'.

⁹ Kate' béng'ekle' da' ni, na' l_ázdo'gake' bcheben lé'gake', na' bežojgak to tógake'. Zgá'alegak benne' gole ka' bezá'gake', na' wdé na' benne' kwide' ka'. Toze Jesusen' bga'ne' len no'len', ga na' zoe' gachje l_áwe'le benne' ka' zze nággake' chie' L_e'.

¹⁰ Naž Jesusen' bezíe' da' yoble, na' bi b_l_e'ele' nitó benne' žesbage'e no'len' zia, san toze no'len', na' gože' l_e':

—No'le, ¿gaz zej nnita' benne' ka' besbága'gake' le' zia? ¿Bi zoa no benne' z_choge' chio' gato'?

¹¹ No'len' wnné':

—Nitóe'.

Naž Jesusen' gože' l_e':

—L_ezka' neda', bi z_choga' chio' gato'. Beyéj ližo', na' biž gono' do_l_a'.

Jesús nake' baní' chegak benne' ka'

¹² Da' yoble Jesusen' bchálj_l_ene' lé'gake', na' wnné':

—Neda' naka' baní' chegak benách ka' nníta'gake' yežlyó nga. Nóte'teze benne' sá'l_ene' neda' tzen, bi te' gan nak cho_l, san soal_en baní' l_e', nich l_e'ele' kan gata' ye_l_a' nban da' zejlí kanne chie'.

13 Naž benne' yodo' fariseo ka' belyi'e Le', na' wnnágake':

—Le' zzoa lio' chio' kwanzo'. Bi zaka' da' zzoa lion'. Dáche'ze naken.

14 Bechebe Jesusen', na' gože' légage':

—La'kze zzoa lian' chia' kwianza', dot da' li nak da' zzoa lian' dan' nnezla' gan bžoja', na' gan cha'a, san le'e bi nnézlele gan za'a, na' gan yeyá'a.

15 Le'e zchi'a láže'le kan zej nak da' ka' žákaken yežlyó nga, san neda', žakze chia' bi zchi'a laža'a nitó benne'.

16 La'kze wchi'a laža'a, ka' nak da' li wchi'a laža'a, dan' kege nedza' wchi'a laža'a, san Xa', Bennen' bsele'e neda', gónlene' neda' tzen.

17 Lezka' da' bsedle Moisés nyejw le'e yich la'y, na' znnan: “Da' zzoa ligak chope benne', naken dot da' li.”

18 Neda' zzoa lia' chia' kwianza', na' Xa', Bennen' bsele'e neda', lezka' zzoa lie' chia' neda'.

19 Naž benne' yodo' fariseo ka' wnnábgekle' Le', na' wnnágake':

—¿Gaz zoa Xo'?

Bechebe Jesusen', na' gože' légage':

—Bi nónbia'le neda', na' bi nónbia'le Xa'. Chela' nónbia'le neda', lezka' Xa' gónbia'le-ne'.

20 Bchalj Jesusen' da' ni kate' ne zoe' žsedle' benách ka' lo zchil yodo', gan zej nnita' kak ka' gan zgó'ogake' mežw che yodo', san nitó benne' bi bežwe' Le', dan' bi na' žin ža chie' choe'e lo ná'gake'.

Znna Jesús: “Gan cha'a neda', bi gak yidle le'e”

21 Da' yoble Jesusen' gože' légage', na' wnné':

—Yezá'a yežlyó nga, na' yeyilje no benne' yeslé' le'e, san ga'n doła' da' nbága'le, na' gatle. Gan cha'a neda', bi gak yidle le'e.

²² Naž bchaljgak benne' judío wnná bia' ka', na' wnnágake':

—¿Got kwine'? Wnné': “Gan cha'a neda', bi gak yidle le'e.”

²³ Jesusen' gože' légage':

—Nakle le'e che yežlyó da' žen' že'le nga, san neda' za'a ya'abá che Dios da' žen' ža'le. Nakle le'e benách che yežlyó nga, san neda' bi naka' benne' che yežlyó nga.

²⁴ Che len goža' le'e: “Ga'n doła' da' nbága'le, na' gatle.” Cha' bi chejle'le nakkza' Benne' Weslá, ga'n doła' da' nbága'le, na' gatle.

²⁵ Naž wnnábgekle' Le', na' wnnágake':

—¿Nožkze benne' nako'?

Jesusen' gože' légage':

—Naka' kan ba goža' le'e ža ni'te.

²⁶ Da' zan da' žala' yapa' le'e, na' wchi'a laža'a da' nak chele. Diža' dot da' li zchalj Xa', Bennen' bsele'e neda', na' da' ženla' zchalje' Le', zcháljlenan' benách ka' nníta'gake' yežlyó nga.

²⁷ Bi bejni'igekle' zcháljlene' légage' kan nak che Dios, Xe'.

²⁸ Che len Jesusen' gože' légage':

—Kate' žin ža wchisle neda', Benne' Golje' Benách, nich gotle neda', naž gákbe'elele nakkza' Benne' Weslá, na' bi be žona' žakze chia', san da' bloe'el Xa' neda' zchaljan'.

²⁹ Xa', Bennen' bsele'e neda', zóalene' neda'. Xa' bi bka'ne' neda' toza', dan' žónteza' da' žaz laže'e Le'.

³⁰ Kate' bchalj Jesusen' da' ni, benne' zan be-
jlé'gake' chie'.

*No benne' nake' che Dios, na' no benne' nake' wen
laže'*

³¹ Naž Jesusen' gože' benne' judío ka', benne'
žejlé'gake' chie', na' wnné':

—Cha' góntezele kan z_nna x_tiža'a, da' li gakle
benne' wsedle chia' ka'.

³² Gónbia'le da' nak dot da' li, na' dan' naken dot
da' li yeslán le'e.

³³ Beží'igake', na' belyi'e Le':

—Za'só Bran nakto', na' bi zoa no benne' bene'
neto' benne' ndo'w ka'. ¿Biž chen' z_nno': “Yeslán
le'e”?

³⁴ Jesusen' gože' lé'gake':

—Da' li žapa' le'e: Yógo'te benne' wen do_la' ka',
yó'ogake' lo na' do_la'.

³⁵ To benne' ndo'w bi gá'nteze' liž x_nan yo'o, san
bennen' nake' zi'n x_nan yo'on' gá'nteze' liž bennen'
nake' x_nan yo'on'.

³⁶ Ki naken, cha' Bennen' nake' Zi'n Dios yeslé'
le'e, da' li yelale.

³⁷ Nnezla' nakle za'só Bran, san žénelele gotle
neda', dan' bi nzi' lo na'le x_tiža'a.

³⁸ Neda' zchalja' che da' b_le'ela' gan zoa X_a', san
le'e žonle da' benl-le gan zoa x_nakzle.

³⁹ Beží'igake', na' belyi'e Le':

—Bran nake' x_a gole wdé cheto'.

Naž Jesusen' gože' lé'gake':

—Chela' da' li nakle za'só Bran, gonle kan ben
Bran na'.

⁴⁰ Na'a, žénelele gotle neda', la'kze zchájljlena' le'e da' nak dot da' li, dan' benla' bchalj Dios. Bi ben Bran na' ki.

⁴¹ Le'e žonle kan žon xakzle.

Naž belyi'e Le':

—Neto' bi nakto' zi'n zi' ka'. Toze Dios nake' Xato'.

⁴² Naž Jesusen' gože' légake':

—Chela' da' li nak Dios Xale, si' lo na'le neda', dan' bžoja' gan zoa Dios, na' bla'a yežlyó nga. Kege žakze chia' bla'a, san Dios na'kze bsele'e neda'.

⁴³ ¿Bi nnézlele biz chen' bi gak chejnílele da' znnia'? Naken dan' bi žénelele wzé nagle xtiža'a.

⁴⁴ Xakzle naken da' xiwe'. Nakle che da' xiwen', na' žénelele gonle da' žaz laže' xalen'. Ža ni'te da' xiwen' naken benne' wetw benách ka', na' bi nzi' lo nan' da' nak dot da' li, dan' bi zchaljen da' li. Kate' žon laže' da' xiwe', ka nakkzen zchaljen, dan' naken benne' wen laže', na' naken ka xágakkze benne' wen laže' ka'.

⁴⁵ Dan' zchalja' neda' da' li, bi žejle'le chia'.

⁴⁶ ¿Nóžlele le'e gak yesbága'le neda' doła'? Cha' zchalja' da' li, ¿biz chen' bi žejle'le chia'?

⁴⁷ No benne' nake' che Dios, zze nage' xtiža' Dios, san le'e, dan' bi nakle che Dios, bi zze nagle xtiže'e.

Benne' Criston' zoakze' zga'ale' ka Bran

⁴⁸ Naž beži'igak benne' judío ka', na' belyi'e Jesusen':

—Káteze wnnato' kate' wnnato' nako' benne' Samaria, na' žonlen da' xiwe' Le' tzen.

⁴⁹ Bechebe Jesusen', na' gože' légake':

—Bi žonlen da' xiwe' neda' tzen. Neda' žapa' Xa' ba la'ne, na' le'e zzoale neda' chela'ale.

50 Bi zka'n zen kwina'. Zoa No Benne' zka'n zene' neda', na' Le' zchi'a laže'e žo'o.

51 Da' li žapa' le'e: nóte'teze benne' si' lo ne'e xtiža'a, bi gat bennen'.

52 Naž benne' judío ka' belyi'e Le', na' wnnágake':

—Na'a nnezlto' žonlen da' xiwe' Le' tzen. Bran gote', na' lezka' gotgak benne' ka' bcháljgake' lo wĺáz Dios, san Le' znno': “Nóte'teze benne' si' lo ne'e xtiža'a, bi gat bennen'.”

53 ¿Nakžo' Le' zen ka xazo Bran? Gote' le', na' gotgak benne' ka' bcháljgake' lo wĺáz Dios. ¿Nozken' žon kwino'?

54 Bechebe Jesusen', na' gože' légake':

—Cha' neda' wká'n zen kwina', yela' zen na' bi be zakan'. Xa' zka'n zene' neda', na' le'e znnale nake' Dios chele.

55 Bi nónbia'le Xazo Dios, san neda' nónbi'a-ne'. Chela' nnia': bi nónbi'a-ne', na' gaka' benne' wen laže' kan nakle le'e. Nakle benne' wen laže' ka'. Na'a, da' li nónbi'a-ne', na' nzi' lo na'a xtiže'e.

56 Xale Bran bebele' dan' žala' le'ele' ža soa' neda' yežlyó nga, na' la'kze gote' ža ni'te, ble'elen', na' bebéle'ele'.

57 Naž benne' judío ka' belyi'e Jesusen', na' wnnágake':

—Bi na' gono' chi-yon yiz. ¿Ble'elo' Bran na'?

58 Jesusen' gože' légake':

—Da' li žapa' le'e: katen' bi na' soa Bran na', neda' ba zoakza'.

59 Naž béxwgake' yej ka' nich wžé'egaken' Jesusen', san Le' bkache' kwine' lágake', na' bežoje' la' li'a yodon'. Wdíe' gachje láwe'le gan nníta'gake', na' beyeje'.

9

Jesús žeyone' to benne' golje' lo chole

¹ Kate' ne zda Jesusen' to latje, ble'ele' to benne' golje' lo chole.

² Benne' wsedle chie' ka' wnnábgekle' le', na' wnnágake':

—Benne' Wsedle, ¿nož ben doła', dan' golje' lo chole? ¿Benne' ni, cha' xa xne'e?

³ Bechebe Jesusen', na' gože' légage':

—Bi naken dan' ben benne' ni doła', na' kege dan' bengak xa xne'e doła', san naken nich la' law yela' wak zen che Dios ni'a che benne' ni.

⁴ Žon byenen gonžo xchin Xa', Bennen' bsele'e neda', kate' ne nak ka te ža. Žin ža gak chol che yela' got, katen' bi gak nitó benne' gone' žin.

⁵ Kate' ne zoa' yežlyó nga, naka' baní' chegak benách ka' nníta' gake' yežlyó nga.

⁶ Kate' beyož bchalj Jesusen' da' ni, bži'e zene' lo yo, na' bene' góna'do' len zene' na', na' wdeben' yej law benne' lo cholen'.

⁷ Naž gože' le':

—Wyéj, na' bejtíb lawo' lo bej nis da' nzin' Siloé. (Siloé naken to diža' hebreo da' znan: nseła'.)

Naž benne' lo cholen' wyeje' ga na', na' bejtibe' lawe'. Kate' bezé'e ga na', ba zle'ele'.

⁸ Naž bebán láže'gak benne' zjo'o li'a ka', len benne' ka' blé'egekle' le' zga'ale katen' goke' lo chole, na' wnnágake':

—¿Kege benne' ni bennen' wži'e, na' wnnable' no benne' bi da' wnezjwe' chie'?

⁹ Ba le' wnnágake':

—Lekze'.

Yebale' wnnágake':

—Kegen', san kan z̄nna' law bennen', lezka' z̄nna' law benne' ni.

Le' wnné':

—Nedan'.

¹⁰ Naž wnnábgekle' le', na' wnnágake':

—¿Nakx̄kze goken, byaljw yej lawo'?

¹¹ Bechebe bennen', na' gože' légage':

—Bennen' lie' Jesús bene' góna'do', na' wdeben' yej lawa', na' gože' neda': “Wyéj žoa'a bej nis da' nzin' Siloé, na' bejtíb lawo'.” Wyá'a ga na', na' bejtiba' lawa', na' la' byáljwte yej lawa'.

¹² Naž wnnábgekle' le', na' wnnágake':

—¿Gaz zoa bennen'?

Le' gože' légage':

—Bi nnezla'.

Benne' yodo' ka' z̄nnábgekle' binlo bennen' byaljw yej lawe'

¹³ Naž bché'gake' bennen' goke' lo chole, na' bezégake' le' lawgak benne' yodo' fariseo ka'.

¹⁴ Dan' nak ža la'y chégake' kate' ben Jesusen' góna'don', na' bsaljwe' yej law bennen' goke' lo chole,

¹⁵ che len benne' yodo' fariseo ka' wnnábgekle' le' da' yoble nakx̄ goken byaljw yej lawe'. Le' gože' légage':

—Bdebe' góna'do' yej lawa', na' bejtiban', na' zle'ela'.

¹⁶ Naž bchaljgak bale benne' yodo' fariseo ka', na' wnnágake':

—Bennen' bi nake' che Dios, dan' bi žape chi'e ža la'y.

Yebale' wnnágake':

—¿Wak to benne' dola' gone' yela' wak ka' kan zej nak da' ka' žon bennen'?

Ka' goken, bžoj chóplegake'.

17 Da' yoble wnnábgekle' bennen' goke' lo choḷe, na' wnnágake':

—¿Biž zṅno' le' che bennen', zṅno' bsaljwe' yej lawo'?

Le' wnné':

—Nake' benne' zchalje' lo wláz Dios.

18 Benne' judío wnná bia' ka' bi bejlé'gake' cha' goke' lo choḷe katen' golje', na' byaljw yej lawe'. Che len blížgake' xa xna' bennen' byaljw yej lawe'.

19 Wnnábgekle' légake', na' wnnágake':

—¿Nak benne' ni zi'nle, zṅnale golje' lo choḷe? ¿Nakxkze naken zle'ele' na'a?

20 Bechébegak xa xne'e ka', na' belyi'e légake':

—Nnezlto' benne' ni nake' zi'nto', na' golje' lo choḷe,

21 san nakx goken, zle'ele' na'a, bi nnezlto', na' noz bennen' bsaljwe' yej lawe', bi nnezlto'. Le nnable' le', dan' ba nake' benne' wak. Lekze' nne'.

22 Ki wnnagak xa xna' bennen' goke' lo choḷe, dan' zžébegake' benne' judío wnná bia' ka', dan' ba ben xtiža'gake' cha' nóte'teze benne' nne' nak Jesusen' Benne' Criston', to chi'ize kwéjgake' bennen' lo yo'o gan zdobgak benne' judío ka' nich yéngkle' xtiža' Dios.

23 Che len wnnagak xa xne'e: “Le nnable' le', dan' ba nake' benne' wak.”

24 Naž benne' judío wnná bia' ka' da' yoble blížgake' bennen' goke' lo choḷe, na' belyi'e le':

—Ni'a che Xanžo Dios wnné da' likze. Neto' nnezlto' nak bennen' benne' dola'.

25 Naž bechebe bennen' goke' lo choḷe, na' wnné':

—Cha' nake' benne' doła' bi nnezla'. To da' nnezla'. Zga'ale goka' lo chołe, na' na'a zle'ela'.

²⁶ Wnnábgekle' le' da' yoble, na' wnnágake':

—¿Biż bene' chio'? ¿Nakx bene' nich bsaljwe' yej lawo'?

²⁷ Bechebe bennen', na' gože' légake':

—Ba gożkza' le'e, san bi gónelele si' lo na'le xtiža'a. ¿Biż chen' žénelele yénele da' yoble? ¿žénelele gónlenle Le' tzen?

²⁸ Naž bká'ngake' le' ka'ze, na' wnnágake':

—Le' žónleno' bennen' tzen, san neto' žónlento' Moisés tzen.

²⁹ Neto' nnezlto' Dios bcháljlene' Moisés na', san kan nak che benne' ni, bi nnezlto' noz benne' bsele'e Le'.

³⁰ Naž bechebe bennen', na' gože' légake':

—Da' ni žonen ga žebán laža'a. Le'e bi nnézlele noz benne' bsele'e bennen', na' Le' bsaljwe' yej lawa'.

³¹ Nnezlžo Dios bi ženle' chegak benne' doła' ka', san ženle' che no benne' zka'n zene' Le', benne' žone' ka žénele' Le'.

³² Ža ni'te na' zejte na'a bi ženle cha' no benne' bsaljwe' yej law to benne' golje' lo chołe.

³³ Chela' bi nak bennen' che Dios, bi be gak gone'.

³⁴ Naž beži'igak benne' yodo' ka', na' belyi'e le':

—Kan goljo' nak bian' nbago'o doła'. ¿žénezkzlo' le' wsedlo' neto'?

Naž bebéjgake' le' na'le.

No benne' ka' zej nchólgekle'

³⁵ Benle Jesusen' kan bengak benne' judío wnná bia' ka', bebéjgake' bennen' goke' lo chołe. Kate' bežage' le', gože' le':

—¿žejli'o che Zi'n Dios?

36 Bechebe' le', na' gože' Jesusen':

—¿Nozen', nich chejli'a chie'?

37 Jesusen' gože' le':

—Ba ble'elo' le', na' neda' nga zchájljlena' le', naka' Zi'n Dios.

38 Naž bennen' byaljw yej lawe', bka'n zene' Jesusen', na' gože' Le':

—Yoa'a lo no'o, žejli'a chio' Le'.

39 Jesusen' wnné':

—Nich wchi'a laža'a benách ka', bla'a yežlyó nga, nich lé'egekle benne' ka' zej nchólgekle', na' gakgak ka benne' lo chole benne' ka' žékgekle' zlé'egekle'.

40 Kate' benne' yodo' fariseo ka', benne' nníta'gake' gan zoa Jesusen', béngekle' da' ni, naž belyi'e Le':

—¿Nakto' benne' nchólgekle'?

41 Bechebe Jesusen', na' gože' légake':

—Chela' ncholze yej lawle, bi nbága'le doła'. Na'a znnale: “Zlé'elto'.” Che len nbága'le doła'.

10

Žsaka' lebe Jesús che le'je chegak zila' ka'

1 Lezka' wnná Jesusen':

—Da' li žapa' le'e: no benne' bi choe'e gan žo'ogak zila' ka' lo le'je chégakba', san žoe'e ga yoble, benne' ni nake' wbán, na' zbankze'.

2 Bennen' žoe'e gan žo'ogak zila' ka' nake' benne' žape chi'ikze' légakba'.

3 Nich cho'o benne' ni, žsaljw benne' zoe' žape chi'e gan žo'ogak zila' ka', na' légakba' žéngklba' chi'e, na' žeyónbia'gakba'-ne'. Le' žližgake'-ba' to toba' kan nzi' lágakba', na' žebeje' légakba'.

4 Kate' ba wleje' yógo'te zila' ka', bia zej nakba' chie', znežwe' lágakba', na' légakba' žejnágakba' le', dan' žeyónbia'gakba' chi'e.

5 Bi chejnágakba' benne' yoble, san wzónnjeklba' le', dan' bi nónbia'gakba' chi'igak benne' yoble ka'.

6 Jesusen' bcháljlene' légake' da' ni da' bsaka' lebe', san bi bejní'igekle' dan' gože' légake'.

Jesús nake' Bennen' žape chi'e zila' ka'

7 Naž Jesusen' bcháljlene' légake' da' yoble, na' wnné':

—Da' li žapa' le'e: neda' naka' ka to gan žo'ogak zila' ka'.

8 Ba bla'gak benne' zan, benne' ka' wnnágake' zej nake' Benne' Criston', san yógo'te benne' ka' bžíngake' zgá'alegake' ka neda', zej nake' benne' wbán ka', na' želbankze', na' bi wzé naggak zila' ka' chégake'.

9 Neda' naka' ka to gan žo'ogak benách ka'. Nóte'teze benne' chó'olene' neda', yelá bennen', na' gake' ka to zila' žo'oba', na' žežojba', na' žel-lba' da' žawba'.

10 'Za'ze benne' wbán nich kwane'-ba', na' gote'-ba', na' wžía yi'e-ba'. Neda' bla'a nich gata' yela' nban da' zejlí kanne chegak benách ka' zej nake' ka zila' chia' ka', na' gáta'teze yela' nban da' zejlí kanne chégake'.

11 Neda' žape chi'a benách chia' ka' kan žon bennen', lo yela' ži'i laže' chie' žape chi'e zila' chie' ka'. Bennen' žape chi'e zila' ka' ki ba zoakze' wdíe' yela' nban chie' ni'a chegak zila' chie' ka'.

12 Benne' nazjwe', benne' žape chi'e zila' ka', zle'ele' za' beko' yixe' snia, na' zka'ne' zila' ka', na' žzonnje', na' beko' yixe' snia na' žejtáwya'aba' zila' ka', na' žeslásba' légakba'. Ki žon benne' nazjwen', benne' žape chi'e zila' ka', dan' bi nakkze' benne' wape zila' ka', na' zila' ka' bi zej nakba' chekze'.

13 Žzonnj benne' nazjwen' dan' žape chi'e zila' ka' nich si'ze' mežw, na' bi že' laže'e légakba'.

14-15 'Neda', lo yela' ži'i laže' chia' žape chi'a zila' ka'. Kan nonbia' Xažo Dios neda', na' neda' nónbi'a Xan', lezka' benách chia' ka', benne' zej nake' ka zila' chia' ka', zej nónbi'e neda', na' zdia' yela' nban chia' ni'a chegak zila' ka', na' zila' ka', bia zej nakba' chia' nónbia'gakba' neda'.

16 Lezka' zej nnita' zila' yoble chia' ka', bia ka' bi zej nbabba' nga. Lezka' žala' chejxí'gaka'-ba'. Bia ka' yéngeklba' chi'a, na' gákgakba' toze len yebale zila' chia' ka', na' nedkza' gape chi'a légakba'.

17 'Che len Xan' nži'ile' neda', dan' zdia' yela' nban chia', na' yezi'an da' yoble, da' zejlás: wa'a latje benne' ka' gótgake' neda', na' yebana' lo yela' got.

18 Nitó benne' bi sáke'le' gote' neda', san nedkza' zdia' yela' nban chia', na' gata'. Nzi' lo na'a wdían', na' nzi' lo na'a yezi'an da' yoble. Ki naken dan' ki gož Xan' neda' gona'.

19 Kate' béngekle benne' judío ka' da' ki, da' yoble bel-lá'a lázgake' kan žékgek'le' che Jesusen'.

20 Benne' zan ladjwgake' wnnágake':

—Yoe'e be' xiwe', na' nyal yichj lázda'we'. ¿Biz chen' zze nagle chie' L'e'?

21 Yebale' wnnágake':

—To benne' yoe'e be' xiwe' bi zchalje' ki. ¿Wak to be' xiwe' wsaljwn yej lawgak benne' lo chole ka'?

Benne' judío wnná bia' ka' zzóagake' Jesús chela'ale

22 Žak byo' zag ka', na' nak ža žóngake' lni lo yež Jerusalén, kate' žejsá' láže'gake' ka bdégake' yodo' chégake' lo na' Dios.

23 Zda Jesusen' ža yo'o yodo' gan nak lo zchil chen, dan' nzin' Zchil Che Salomón.

24 Benne' judío wnná bia' ka' bel-yéchjgake' Jesusen', na' belyi'e Le':

—¿Batxkze wsano' žono' ga žekzedlto'? Cha' nako' Benne' Criston', kwáselo bloe'el neto'.

25 Jesusen' gože' légake':

—Ba gožkza' le'e, san bi žejle'le chia'. Žin ka' da' žona', da' ka' bde Xa' lo na'a gona', zej nak bian' no naka'.

26 Le'e bi žejle'le chia', dan' bi nbáblenle benne' ka' zej nake' zila' chia' ka', kan ba gožkza' le'e.

27 Zila' chia' ka' žéngaklba' chi'a, na' žeyónbia'gakba' neda', na' neda' nónbia'gaka'-ba', na' zá'lengakba' neda' tzen.

28 Neda' znezjwa' yela' nban da' zejlí kanne chégakba', na' bi kwia yí'gakba', na' nitó benne' bi sáke'le' kwéjgake'-ba' lo na'a neda'.

29 Xažo Dios bénngake'-ba' chia', na' Le' napže' yela' wak ka yógo'te benách ka', na' bi gak nitó benne' kwéjgake'-ba' lo na' Xan'.

30 Neda', na' Xažo Dios, toze nakto'.

31 Da' yoble benne' judío wnná bia' ka' béxwgake' yej ka' nich wžé'egaken' Jesusen'.

32 Jesusen' gože' légake':

—Da' zan da' zej naken chawe' bena' lawle, dan' nzi' lo na'a che Xan'. ¿Ni'a che bizle žin chawe' ka' wže'ele neda' yej?

³³ Beži'igak benne' judío wnná bia' ka', na' belyi'e Le':

—Ni'a che žin chawe' ka' bi wže'eto' le' yej, san dan' bi zchaljo' chawe' che Dios. Le' nako' be-nachze, na' žon kwino' Dios.

³⁴ Bechebe Jesusen', na' gože' légake':

—Nyejw le'e yiche la'y kan wnná Dios, da' znnan: “Neda' znnia': nakle dios ka'.”

³⁵ Nnézkelžo da' nyejw le'e yiche la'y nyéjwkzen to chi'ize. Le'e yiche la'y na' benne' ka' bchaljlen Dios légake' nzi' lágake' dios ka'.

³⁶ Diosen' bebeje' neda' chekze', na' bsele'e neda' yežlyó nga. ¿Na'a znele chia': “Le' bi zchaljo' chawe' che Dios” dan' wnnía': “Ži'n Dios naka'”?

³⁷ Cha' bi žona' žin da' bde Xažo Dios lo na'a gona', bi žala' chejle'le chia'.

³⁸ Cha' žona' žin da' bde Dios lo na'a gona', la'kze bi žejle'le chia' nedkza', le chejlé' da' zej nak bia' žin ka' da' žona', nich gákbe'le žonlen Xažo Dios neda' tzen, na' neda' žónlena' Xan' tzen.

³⁹ Da' yoble gónegekle' séngake' Jesusen', san Le' belé' lo ná'gake'.

⁴⁰ Naž wyéj Jesusen' da' yoble yechelá'a yego Jordán, gan wdá Zwa, bennen' bezóe' benách ka' nis. Jesusen' bga'ne' ga na'.

⁴¹ Benne' zan bžingake' gan zoa Jesusen', na' wnnágake':

—Da' li bi ben Zwa nitó yela' wak zen, san yógo'te da' wnná Zwan' kan žala' gak che benne' ni, dot da' li naken.

⁴² Che len benne' zan bejlé'gake' che Jesusen' gan zoe'.

11

Da' gok katen' got Lásaro

¹ Kate' ža ka' Lásaro, benne' Betania, die' yižwé'. Betania na' naken lažgak Lia, na' Marta. Nak Marta na' no'le bile Lian'.

² Nak Lian' no'le zan Lásaron', bennen' die' yižwé', na' lezka' nake' no'len' wloé'e da' zla' zix ni'a Xanžon', na' besbiže' ni'e len yicha' yichje'.

³ Belsela' no'le zan Lásaron' to benne' bejliže' Jesusen', na' wnné':

—Xan, bwia nga, Lásaro, bennen' nži'ilo'-ne', die' yižwé'.

⁴ Kate' Jesusen' benle' da' ni, gože' benne' ka' nníta'lengake' Le', na' wnné':

—Yižwé' ni bi naken da' goten le' to chi'ize, san naken nich la' law yela' zen che Dios, na' ni'a che yižwé' ni lezka' la' law yela' zen chia' neda', Zi'n Diosen'.

⁵ Jesusen' nži'ile' Martan', na' no'le bile Martan', na' Lásaron'.

⁶ La'kze Jesusen' nži'ile' légake', kate' benle' de' Lásaron' yižwé', bga'ne' gan zoe' yechóp ža ka'.

⁷ Wdé chope ža ka', Jesusen' gože' benne' wsedle chie' ka', na' wnné':

—Le cho'o da' yoble gan nbab Judea.

⁸ Naž benne' wsedle chie' ka' belyi'e Le', na' wnnágake':

—Benne' Wsedle, gónegekle benne' judío wnná bia' ka' wže'egake' Le' yej. ¿Chejo' da' yoble ga na'?

⁹ Bechebe Jesusen', na' gože' légake':

—Zej de chežinno hora te ža. No benne' zde' te ža, bi chejchegwe', dan' zle'ele', dan' baní' da' zoan yežlyó nga zóalenen le'.

¹⁰ Cha' bennen' zde' žel, na' chejchegwe', dan' bi zoalen banín' le'.

¹¹ Kate' Jesusen' beyóž bchalje' da' ni, naž gože' légake':

—Ztas Lásaro, benne' lježžon', na' cha'a neda' ga na' nich yesbana'-ne'.

¹² Naž benne' wsedle chie' ka' belyi'e Le', na' wnnágake':

—Xan, cha' ztase', yeyake'.

¹³ Jesusen' wnné' ki dan' ba got Lásaron', san légake' žékgekle' wnné': “Ztasze Lásaron'.”

¹⁴ Naž Jesusen' gože' légake' kwáselo, na' wnné':

—Ba got Lásaron'.

¹⁵ Žebela' dan' bi wzóa' ga na', dan' gak na'a to da' gon chawen' le'e, dan' gonen ga chejle'le chia'. Le cho'o na'a gan de Lásaron'.

¹⁶ Naž Mas, to benne' žónlene' Jesusen' tzen, ben-nen' lezka' lie' Benne' Kwach, gože' yezika' benne' wsedle chie' ka', na' wnné':

—Le cho'o, gátlenžo Le' tzen.

Jesús žesbane' benne' gat ka', na' nbánlenžo-ne'

¹⁷⁻¹⁹ Yež Betania na' žen' gawze gan že' yež Jerusalén, na' nga'nzen ka' zza'žo to hóraze. Che len ba bžingak benne' zan, benne' judío ka', gan zej nnita' Marta, na' Lia, nich yeyón zéngake' légake', dan' ba got benne' zángake'. Kate' Jesusen' bžine' ga na', benle' ba gok tape ža yo'o Lásaron' lo yežw ba.

20 Katen' benle Martan' za' Jesusen', naž bžoje' lo yo'o, na' bejchage' Le', san Lian' bga'nze' lo yo'o.

21 Martan' gože' Jesusen':

—Xan, chela' wzó' Le' nga, bi got benne' zana'.

22 Lezka' na'a, nnezla' yógo'te da' nnablo' Dios, Le' gonnen' chio'.

23 Jesusen' wnné':

—Yebán benne' zano'.

24 Martan' gože' Le':

—Nnezla' yebane' kate' žin ža ze lawte ža na' katen' yebangak benne' gat ka'.

25 Naž Jesusen' wnné':

—Nedkza' naka' Benne' žesbane' benne' gat ka', na' lezka' naka' Benne' zej nbanlen benách ka'. Nóte'teze benne' chejli'e chia' neda', la'kze gate', yebankze',

26 na' yógo'te benne' ka' nníta'gake' nbángake', na' žejlé'gake' chia', bi gátgake' to chi'ize. ¿Žejli'o da' ni?

27 Martan' gože' Le':

—O', Xan. Žejli'a nako' Le' Benne' Criston', Ži'n Dios, Bennen' bchebe laže' Dios sele'e yežlyó nga.

Zbeže Jesús dan' žeyache' láže'le' no'le zan Lásaro ka'

28 Kate' Marta beyož bchalje' da' ni, beyeje' yo'o, na' bejliže' Lia, no'le bile', na' ži žize gože' le':

—Benne' Wsedle zoe' nga, na' znnie' le'.

29 Kate' benle Lian' da' ni, la' wzó ža'tie', na' wyeje' gan zoa Jesusen'.

30 Bi na' cho'o Jesusen' yeždon', san zoaze' gan bejchág Martan' Le'.

31 Kate' benne' judío ka', benne' nníta'gake' lo yo'on', na' žeyón zéngake' no'le ka', blé'egekle' wzó

ža' Lian', na' taríaze bžoje', naž bejnáwgake' le', na' wnnágake':

—Cheje' žoa'a yežw ba nich chejcheže' ga na'.

³² Naž bžin Lian' gan zoa Jesusen'. Kate' blē'ele' Le', byechwe' xni'e, na' gože' Le':

—Xan, chela' wzó' Le' nga, bi got benne' zana'.

³³ Kate' blē'el Jesusen' zbeže', na' lezka' zběžegak benne' judío ka' zej nníta'lengake' le', naž gok nyache' laže'e, na' bka' chi'e,

³⁴ na' wnné':

—¿Gaz bkáche'le-ne'?

Belyi'e Le':

—Da wio'.

³⁵ Wžeže Jesusen'.

³⁶ Naž bchaljgak benne' judío ka', na' wnnágake':

—Le wia nga kan nží'ile'ele' le'.

³⁷ Bale' wnnágake':

—Ben Benne' ni ga zle'el bennen' goke' lo chole.
¿Gok bene' ga bi got Lásaron'?

Žebán Lásaro lo yela' got

³⁸ Da' yoble Jesusen' bka' chi'e, na' bžine' gan de yežw ban'. Ba na' yo'on to bloj le'e ya'a yej gan nadjw yežw ban', na' da' to yej blag da' nsejwn gan žo'o no benne' lo blojen'.

³⁹ Jesusen' gože' benne' ka' nníta'gake' ga na', na' wnné':

—Le yeká'a yej blagen'.

Naž Marta, no'le zan benne' gaten', gože' Le':

—Xan, ba zle'e zgot dan' ba gok tap ža nate'.

⁴⁰ Jesusen' wnné':

—¿Kege gožkza' le' cha' žejli'o, le'elo' yela' wak zen che Dios?

41 Naž beká'agake' yej blagen' da' nsejwn gan žo'no benne' lo blojen' gan yo'o benne' gaten'. Bwia Jesusen' ya'abale, na' wnné':

—Xe, žapa' Le': “Žó^oxkeno'” dan' ženlo' chia' neda'.

42 Neda' nnezla' žéntezele' chia' neda', san zchalja' ki nich gak da' chawe' chegak benne' zan ki, na' nich chejlé'gake' Le' bséla'kzo' neda'.

43 Kate' beyož bchalj Jesusen' da' ni, wnnié' zižje, na' wnné':

—Lásaro, bežój kile.

44 Bežój benne' gaten' lo yežw ban', zej nžej ni'a ne'e len láže'do' ka', na' ngache' lawe' len yetó láže'do'. Naž Jesusen' gože' légake':

—Le yeséž laže' ka' lo ni'a ne'e, na' le we' latje yezé'e.

Žon x^otíža'gak benne' wnná bia' ka' nich gótgake' Jesús

(Mt. 26:1-5; Mr. 14:1-2; Lk. 22:1-2)

45 Benne' zan, benne' judío ka', jáklene' Lia tzen, na' blé'egekle' dan' ben Jesusen'. Naž bejlé'gake' chie'.

46 Ba^ole' jake' gan zej nnita' benne' yodo' fariseo ka', na' bzéngkle' légake' kan ben Jesusen'.

47 Naž bdo^ogak tzen benne' yodo' wchi'a laže' ka' len benne' yodo' fariseo ka', na' b^oxoz wnná bia' ka', na' wnnágake':

—¿Nak^oxkze gonžo? Žon bennen' da' zan ye^ola' wak zen.

48 Cha' wné^ozjwžo Le' latje gonže' kan žone', yógo'te benách chejlé'gake' chie', na' yídegak benne' Roma ka' nga, na' wchínnjgake' yodo' la'y chežo, na' yež chežo nga.

49 Naž bchalj Kaifás, bennen' nake' b̄xoz blo yizen', na' žónlene' l̄égake' tzen, na' gože' l̄égake':

—Le'e bi be nnézele,

50 na' bi žákbe'elele žon byenen gat to benne' ni'a chegak benách ka', nich bi kwia yi'gak yógo'te benne' judío ka'.

51 Kege žakze chie' bchalje' da' ni, san dan' nake' b̄xoz blo yizen', che len bchalje' lo wláz Dios kan žala' gat Jesusen' ni'a chegak benne' yežen'.

52 Gat Jesusen', kégeze ni'a che yežen', san lezka' gate' nich wtobe' zi'n Dios ka', benne' zej náslase', nich gákgake' toze.

53 Ka' goken, la' ža na'ze ben x̄tíža'gake' gótgake' Jesusen'.

54 Che len biž wdá Jesusen' kwáselo gan zej nnita' benne' judío ka', san bezé'e ga na', na' wyeje' to latje gawze gan nak latje dach, na' ble'e lo yež Efraín, gan bga'ne' tzen len benne' wsedle chie' ka'.

55 Kate' ža na' za' gawze Lni Pasko' chegak benne' judío ka' kate' žejsá' láže'gake' kan ben Dios katen' bebeje' benách chie' ka' lo yežlyó Egipto. Bžojgak benne' zan lo yež ka', na' jake' lo yež Jerusalén kate' za' žin lni na', nich chejpá' kwíngake' kan nak che yodo'.

56 Benne' ka' nníta'gake' lo yež Jerusalén beyílgake' Jesusen', na' katen' wnníta'gake' lo zchil yodo', belnnable' ljéžgake' toe' yetóe', na' wnnágake':

—¿Biz̄ z̄nnale le'e? ¿Wide' lni, cha' bi yide'?

57 Ba wnnagak b̄xoz wnná bia' ka' len benne' yodo' fariseo ka', cha' no benne' nnezle' gan

zoa Jesusen', žala' yedjzenle' légage' nich gak chejxéngake' Le'.

12

*To no'le lie' Lia zgo'e da' zla' zix ni'a Jesús
(Mt. 26:6-13; Mr. 14:3-9)*

¹ Kate' ne zej nga'n yexóp ža žin Lni Pasko' kate' žejsá' láže'gake' kan ben Dios katen' bebeje' benách chie' ka' lo yežlyó Egipto, bla' Jesusen' lo yež Betania, gan zoa Lásaro, bennen' gote', na' besbán Jesusen' le' lo yela' got.

² Naž bsí'ni'agake' to yela' waw ga na' da' gaw Jesusen'. Lia, no'le zan Lásaron', wloé'e yela' wawn', na' že' Lásaron' ladjw benne' ka' žé'lengake' Jesusen' tzen, gan že'j žáwgage'.

³ Naž Lian' bexwe' ka to ya da' zla' zix che yeje susén las, da' záka'le'en, na' wloé'en lo ni'a Jesusen'. Besbiže' ni'e len yicha' yichje'. Dot lo yo'on' wže' be' zixen'.

⁴ Naž bchalj to benne' wsedle che Jesusen', bennen' lie' Judas Iskariote, zi'n to benne' lie' Smon, na' nake' bennen' wdíe' Jesusen' lo na'gak benne' yodo' ka', na' wnné':

⁵ —¿Biz chen' bi wdó'w da' zla' zixen', da' zakan' lájwžo che to yiz, na' gak no benne' chise' mežwn' chegak benne' yache' ka'?

⁶ (Wnné' ki, kege dan' že' laže'e benne' yache' ka', san nake' wbán, na' lekze' noe'e bzod mežw chégage', na' zká'lane' mežwn' da' zgó'ogake' lo bzoden'.)

⁷ Naž Jesusen' gože' le':

—Le we'e latje, dan' nak da' ni da' bene' to da' zpe'en che ža gacha'a lo yežw ba.

⁸ Benne' yache' ka' zej nníta'lenteze' le'e, san neda' bi gá'nteza' gan zoale.

Benne' judío wnná bia' ka' žénegekle' gótgake' Lásaro

⁹ Kate' bénekle benne' judío ka' zoa Jesusen' lo yež Betania, benne' zan žjake' ga na', kégeze dan' zoa Jesusen' ga na', san lezka' dan' žénegekle' lé'egekle' Lásaro, bennen' besbán Jesusen' lo yela' got.

¹⁰ Naž bχoz wnná bia' ka' ben xtiža'gake' lezka' gótgake' Lásaron'.

¹¹ Ka' goken dan' benne' zan, benne' judío ka', žejlé'gake' che Jesusen', na' ba wlěj yíchjgake' bχoz wnná bia' ka' ni'a che Lásaron'.

*Zka'n zéngake' Jesús kate' žoe'e yež Jerusalén
(Mt. 21:1-11; Mr. 11:1-11; Lk. 19:28-40)*

¹² Bžingak benne' zan lo yež Jerusalén ža Lni Pasko', na' ža chope ža bénekle' za' Jesusen' lo yežen'.

¹³ Naž wdíchjwgake' zin ka', na' bžójgake' nich chejchággage' Jesusen', na' wžéžeya'agake' zižje, na' wnnágake':

—iGa'n zen Dios! iGa'n zen Benne' ni ze'e lo wláz Xanžon', na' nna bi'e benách Israel ka'!

¹⁴ Jesusen' bžel-le' to búrrodo', na' wžíe'-ba' kan nyejw le'e yiche la'y, da' znnan:

¹⁵ Bi žébele le'e, zoale yež Sión.

Le wia nga, za' Benne' nna bi'e le'e.

Žie' to búrrodo'.

¹⁶ Kate' gok da' ni, bi bejní'igekle benne' wsedle ka' che Jesusen', san wdé na', kate' bebane' Le' lo yela' got, na' beyepe' ya'abá che Dios, naž bejsá'

láže'gake' da' ni da' nyejw le'e yiche la'y kan žala' gaken chie', na' ki goken chie'.

17 Lezka' benne' ka' wnníta'lengake' Jesusen' katen' bliže' Lásaro, bennen' bgache'e lo yežw ba, na' besbane' le' lo yela' got, bzoa lígake' che da' bene'.

18 Lezka' che len bžojgak benne' ka', na' bejchágake' Jesusen', dan' béngkle' kan nak yela' wak zen na' da' bene' Le'.

19 Naž benne' yodo' fariseo ka' bcháljgake' la' légakze', na' wnnágake':

—Nak bia' bi be sáke'lžo gonžo. Le wia kan žónlengak yógo'te benách Le' tzen.

Benne' zi'to' ka' žljgake' Jesús

20 Bałe benne' zi'to' ka' zej nžage' benne' ka' bžingake' lo yež Jerusalén ža Lni Paskon' nich wká'n zéngake' Dios.

21 Benne' zi'to' ka' bejchágake' Lip, benne' Bet-saida, yežen' nbaben Galilea, na' góta'yoegekle' le', na' wnnágake':

—Benne', žénelto' le'elto' Bennen' lie' Jesús.

22 Wyéj Lipen', na' bzenle' Ndres da' ni. Naž Ndrezen' len Lipen' bejzéngklen' Jesusen'.

23 Bechebe Jesusen', na' gože' légake':

—Za' žin ža gata' neda', Benne' Golje' Benách, na' yeyá'a latje chia' ya'abá che Dios.

24 Da' li žapa' le'e: ga'n toze to binnedo' cha' bi gachen' lo yo, na' te chen. Cha' te che binnedon', lan', na' wnezjwn binnedo' zánle'eže.

25 No benne' že' láže'ze' yela' nban chie', wniten', dan' gat to chi'ize bennen'. No benne' bi že' láže'ze'

yela' nban da' nape' yežlyó nga gape chi'en, na' gata' yela' nban da' zejlí kanne chie'.

26 Cha' žénele no benne' gone' xchina', žala' gónlene' neda' tzen, na' gan chejsóa' neda', chejsóa' bennen' žone' xchina'. Cha' žon to benne' xchina', Xažo Dios gape' le' ba la'ne.

Jesús žloe'ele' kan za' gótgake' Le'

27 Lezka' wnná Jesusen':

—Na'a žek zédle'ela'. ¿Bizkze nnia'? ¿Nnia': Xe, beslá neda' lo da' žala' gaken chia' na'a? Che len bla'a, nich soela' da' žala' gaken chia' na'a.

28 Xe, ben ga la' law yela' zen chio'.

Naž benle chi'i to Benne' zchalje' ya'abá che Dios, na' wnné':

—Ba bena' ga nla' law yela' zen chia', na' da' yoble gona' ga la' lawn.

29 Benne' zan, benne' ka' nníta'gake' ga na', béngkle' chi'i na', na' wnnágake':

—jWzió' wnnén!

Yebałe benne' ka' wnnágake':

—To wbás che ya'abá che Dios bcháljlene' Le'.

30 Naž bechebe Jesusen', na' gože' légake':

—Benle chi'i na', kege ni'a chia' neda', san ni'a chele le'e.

31 Ba bžin ža wchi'a laže' Dios benách yežlyó nga. Na'a Dios cho'ne' da' xiwe' na'le, dan' znná bian' benách ka' nníta'gake' yežlyó nga.

32 Na'a, cha' benne' ka', benne' gótgake' neda', wchísgake' neda', Benne' Golje' Benách, ža'le, gona' ga dobgak yógo'te benách ka' gan soa' neda'.

33 Len da' ni da' bchalj Jesusen' bloe'ele' law kan gate'.

34 Benne' zan ka' belyi'e Jesusen', na' wnnágake':
 —Neto' benlto' chegak benne' ka', benne' bélgake' x̄tiža' Dios, da' z̄nna: “Sóateze Benne' Criston'.” ¿Biž chen' z̄nno' Le': “Žon byenen wchís-gake' Benne' Golje' Benách?” ¿Nožken' Benne' Golje' Benách?

35 Naž Jesusen' gože' lé-gake':

—Yetó chí'ido'ze sóalena' le'e, na' naka' baní' chele. Le da kate' ne zóalena' le'e, na' de banín' chele, nich bi gak chol̄ nitle. Nôte'teze benne' z̄de' gan nak chol̄ bi nnezle' gan zeje'.

36 Kate' ne zóalena' le'e, naka' baní' chele. Le chejlé' chia' neda', naka' baní' chele nich gakle z̄i'n Bennen' nake' banín' da' naken li laže'.

Kate' beyóž bchalj Jesusen', beyeje', na' benít lawe' gan nníta'gake'.

Da' žonen ga bi žejle'gak benne' judío ka' che Jesús

37 La'kze ben Jesusen' da' zan yela' wak z̄en lawgak benne' judío ka', bi bejlé'gake' chie'.

38 Ka' goken, bžin dan' bzoj Isaías, bennen' bchalje' lo wláz Dios ža ni'te, katen' wnné':

X̄an, ¿nožkze benne' bejli'e da' bchaljto'?

¿Nožkze benne' bloe'el X̄anžo Dios le' yela' wak chie'?

39 Ka' goken, bi gok chejlé'gake' che Jesusen'. Goken kan wnná Isaíasen' katen' wnné':

40 Dios bene' ga gok chol̄ yichj lázdo'gake',

na' gok choch lázdo'gake'

nich bi lé'egekle' len yej lágake',

na' nich bi chejní'igekle' lo yichj lázdo'gake'.

Na' wnná Dios:

Bi yeyákgake' chia' nich yeyona' lé-gake'.

41 Bchalj Isaíasen' da' ni dan' ble'ele' yela' zen che Benne' Criston', na' bchalje' kan gak chie' Le'.

42 La'kze goken ki, bejle'gak benne' zan che Jesusen'. Lezka' bejle'gak bałe benne' wnná bia' ka' chie', san dan' zžébegake' benne' yodo' fariseo ka', bi bzoa lígake' chie' kwáselo. Ki béngake' nich bi kwéjgake' légake' to chi'ize gan zdóbgake' nich yéngekle' xtiža' Dios.

43 Lezka' béngake' ki dan' že' láže'gakže' gápegak benách ka' légake' ba la'ne, ka že' láže'gake' gape Dios légake' ba la'ne.

Kwia yí'gake' dan' bi žejlé'gake' da' bchalj Jesús

44 Jesusen' wnnié' zižje, na' wnné':

—No benne' žejli'e chia' neda', kege chia' nedza' žejli'e, san lezka' žejli'e che Xa', Bennen' bsele'e neda'.

45 Lezka', no benne' zle'ele' neda', lezka' zle'ele' Xan', Bennen' bsele'e neda'.

46 Neda' naka' baní', na' bla'a yežlyó nga, nich bi ga'ngak benne' ka' lo chole, yógo'te benne' ka' chejlé'gake' chia' neda'.

47 Cha' ženle no benne' xtiža'a, na' bi žapen' ba la'ne, kege neda' choga' che bennen' kwia yi'e, dan' bla'a nga, kege nich choga' chegak benách ka' nníta'gake' yežlyó nga kwia yí'gake', san nich yeslá' benách ki.

48 No benne' zzo'e neda' chela'ale, na' bi zzi' lo ne'e xtiža'a, ba zoa da' chogen chie' kwia yi'e. Dižan' dan' bcháljlena' le'e naken da' chogen che bennen' kwia yi'e ža ze lawte ža na'.

49 Ki naken dan' zchalja', kege žakze chia', san Xa', Bennen' bsele'e neda', gože' neda' da' žala' nnia', na' lezka' kan žala' wchalja'.

50 Nnezla' gož Dios neda' gona' ki nich gata' yela' nban da' zejlí kanne chegak benách ka'. Ki naken, zchalja' kan ba gožkze Xan' neda'.

13

Jesús žibe' ní'agak benne' wsedle chie' ka'

¹ Bžin ža za' žin Lni Pasko' kate' žejsá' láže'gake' kan ben Dios, katen' bebeje' benách chie' ka' lo yežlyó Egipto. Jesusen' nnézkzele' za' žin ža chie' gate', katen' wzé'e yežlyó nga, na' yeyeje' gan zoa Xe'. Kan nži'ile' benách chie' ka', benne' ka' nníta'gake' yežlyó nga, na'a nži'ile' légake' na' zejte gate' lo wláz légake'.

² Da' xiwe' ba ngo'o yelan' Judas Iskariote, ži'n to benne' lie' Smon, nich wdíe' Jesusen' lo na'gak benne' ka' gótgake' Le'.

³ Jesusen' nnézkzele' kan nak, bžoje' gan zoa Dios, na' yeyeje' gan zoa Dios, na' Dios, Xe', ba bdie' lo ne'e Le' dot yela' wnná bia' chie'.

⁴ Che len, kate' ne že'j žáwgake', wzó ža' Jesusen', na' beké'e lažen' žxoá xkože'e. Bexwe' to laže' da' žesbížlenžon na'žo, da' bde'en li'e.

⁵ Naž wdé'e nis to lo ziga' ya, na' wzó lawe' žibe' ní'agak benne' wsedle chie' ka', na' žesbiže' ní'agake' len lažen' da' dan' li'e.

⁶ Kate' bžin Jesusen' gan že' Smon Bedw, Bedon' gože' Le':

—Xan, bi žala' chibo' Le' ni'a.

⁷ Bechebe Jesusen', na' gože' le':

—Da' ni da' žona', bi žejni'ilon' na'a, san te na'a chejni'ilon'.

⁸ Naž Bedon' gože' Le':

—Bi chibkzo' Le' ni'a.

Jesusen' gože' le':

—Cha' neda' bi chiba' le', bi sáke'lo' gónleno' neda' tzen.

⁹ Naž Smon Bedon' gože' Le':

—Xan, kégeze ni'a chibo', san lezka' chibo' na'a, na' yichja'.

¹⁰ Jesusen' gože' le':

—No benne' nyaže', ní'aze' žon byenen chažen, dan' ba nakkze' chawe' dotie', na' le'e nakle chawe', san kege yógo'tele.

¹¹ Ki wnná Jesusen': “Kege yógo'tele nakle chawe'” dan' nnézkzele' no benne' ládjwgake' wdíe' Le'.

¹² Beyož wdíb Jesusen' ní'agake', na' beyakwe' lažen' bxoá xkože'e. Bebi'e gan že'j žáwgake', na' gože' légake':

—žejní'ilele dan' za' bena' chele?

¹³ Le'e že'le neda': “Benne' Wsedle” na': “Xan.” Da' li nak da' znnale, dan' ki naka'.

¹⁴ Na'a, cha' neda' naka' Xanle, na' Benne' Wsedle chele, na' wdiba' ní'ale, lezka' žala' gonle le'e, chible ni'a lježle tole yetole.

¹⁵ To da' bloe'elan' le'e nich gonle le'e kan bena' neda'.

¹⁶ Da' li žapa' le'e: to benne' wen žin bi nakže' blo ka Xane', na' to benne' wbás bi nakže' blo ka bennen' bsele'e le'.

¹⁷ Cha' žejní'ilele yógo'te da' ki, ba nez zen gaken chele le'e cha' gonle ki.

¹⁸ Da' ni da' znnia' bi žapa' yógo'tele. Nónbia'kza' benne' ka' wžekza' neda', san žon byenen gak dan' nyejwn le'e yiche la'y, dan' znnan: “To benne' že'j žáwlene' neda' tzen wži'e chia' neda'.”

19 Na'a z_loe'ela' le'e zga'ale kan gaken, nich katen' gaken ki, na' chejle'le zoakza' neda'.

20 Da' li žapa' le'e: no benne' gape' to benne' wbás ba la'ne, benne' se_la'a neda', lezka' gape' neda' ba la'ne, na' no benne' gape' neda' ba la'ne, lezka' gape' Xa' ba la'ne, Bennen' bsele'e neda'.

*Jesús z_nne' wdé Judas Le' lo na'gak benách ka'
(Mt. 26:20-25; Mr. 14:17-21; Lk. 22:21-23)*

21 Kate' beyóž bchalj Jesusen' da' ni, gok nyache' laže'e, na' kwáselo wnné':

—Da' li žapa' le'e: to benne' zoe' ladjwle le'e nga wdíe' neda'.

22 Naž benne' wsedle chie' ka' bwiágake' law ljéžgake' toe' yetóe', na' gok zédgekle', na' wzá' láže'gake' nólegake' bchalj Jesusen' chie'.

23 To benne' wsedle chie', bennen' Jesusen' nži'ile' le', zoe' kwite'.

24 Smon Bedw b_loé'ezele' bennen' nich nnable' Jesusen' nólegake' bchalje' chie'.

25 Naž bennen' zoe' kwit Jesusen' gože' Le':

—Xan, ěnožen' bchaljo' chie'?

26 Bechebe Jesusen', na' gože' le':

—Bennen' wa'a-ne' yet xtil da' nbisen.

Naž besbise' yet xtilen', na' bi'en che Judas Iskar-iote, zi'n to benne' lie' Smon.

27 Beyóž bdaw Judas na' yet xtilen', wyáz da' xiwe' lo yichj lážda'we'. Naž Jesusen' gože' le':

—Dan' yo'o lažo'o gono', bentgan na'a.

28 Yezika' benne' wsedle ka' che Jesusen', benne' žé'gake' ga na', na' že'j žáwgake', bi žejní'igekle' biz chen' gože' le' ki.

29 Dan' nwa' Judas na' bzod mežw chégake', che len gókgekle' bale' Jesusen' gože' le': “Bejxí' da'

gawžo” o wnné': “Bia' late' chegak benne' yache' ka'.”

³⁰ Katen' Judas na' beyóž bdawe' yet xtilen', na' la' bžojtie', ne nak žel.

Jesús zchi'le' žo'o to da' kobe da' žon byenen gonžon

³¹ Kate' ba bžoj Judas, wnná Jesusen':

—Na'a za' la' law yela' zen chia' neda', Benne' Golje' Benách, na' lezka' la' law yela' zen che Dios.

³² Cha' la' law yela' zen che Dios ni'a chia' neda', Zi'ne', lezka' gonkze Dios ga la' law yela' zen chia' neda', Zi'ne', na' la' gontie' ki.

³³ Le'e, zí'na'do' ka', yetó chí'ido'ze zóalena' le'e. Yeyilje neda', na' kan ba goža' benne' judío ka', lezka' žapa' le'e na'a: gan cha'a neda', bi gak yidle žakze chele.

³⁴ To da' kobe zchi'la' le'e: le ži'il lježle tole yetole. Kan neda' nži'ila' le'e, lezka' žala' ží'ilele lježle tole yetole.

³⁵ Cha' ží'ilele lježle tole yetole, gékbe'egekle yógo'te benách žónlenle neda' tzen.

Jesús zne' nna Bedw bi nónbí'e Le'

(Mt. 26:31-35; Mr. 14:27-31; Lk. 22:31-34)

³⁶ Naž Smon Bedw wnnable' Jesusen', na' wnné':

—Xan, ¿gazkzen' chejo'?

Bechebe Jesusen', na' wnné':

—Gan cha'a neda', bi gak sá'leno' neda' na'a, san te na'a yido' gan cha'a neda'.

³⁷ Bedon' gože' Le':

—Xan, ¿biz chen' bi gak sá'lēna' Le' na'a? Zoakza' wdía' yela' nban chia', na' gata' dan' nži'ila' Le'.

³⁸ Bechebe Jesusen', na' gože' le':

—¿Wdío' yelá' nban chio' dan' nži'ilo' neda'? Da' li žapa' le', zga'ale kate' kweže leko', wži'o chia' chonne chi'i, na' nno' bi nónbi'o neda'.

14

Jesús nake' nez da' chéjlenžo nich žinžo gan zoa Xažo Dios

¹ Wnná Jesusen':

—Bi gek zédlele. Le chejlé' che Dios, na' le chejlé' chia' neda'.

² Latje zan zej den liž Xa'. Chela' bi naken ki, neda' ba gožkza' le'e. Cha'a neda' na'a, chejkweza' latje chele gan chejsoale.

³ Cha' chejkweza' latje chele gan chejsoale, na' yelá'a da' yoble, nich yechi'a le'e latje chian', nich gan chejsóa' neda', lezka' le'e chejsoale ga na'.

⁴ Nnézkzelele gan cha'a, na' lezka' nónbia'le nez.

⁵ Mas gože' Le':

—Xan, bi nnezlto' gan chejo'. ¿Nakxkze gak gónbia'to' nezen'?

⁶ Bechebe Jesusen', na' gože' le':

—Neda' nakkza' nez li, na' naka' da' nak dot da' li, na' naka' Benne' zej nbanlen benách ka'. Ni'a chia' nedza' gak la' no benne' gan zoa Xažo Dios.

⁷ Chela' nónbia'le neda', lezka' nónbia'le Xan'. Na'a, nónbia'le-ne' na' ba blé'elele-ne'.

⁸ Naž Lip gože' Le':

—Xan, bloe'el neto' Xon', ná'teze.

⁹ Bechebe Jesusen', na' gože' le':

—Lip, scha ba goken zóalena' le'e. ¿Bi nónbi'o neda'? No benne' zle'ele' neda', lezka' zle'ele' Xan'. ¿Na'a nno': “Bloe'el neto' Xon'”?

10 ¿Bi žejli'o zóalenkza' Xa', na' Xan' zóalenkze' neda'? Da' ki da' zcháljlēna' le'e, kege žakze chia' zchaljan', san Xa' zóalenkze' neda', na' Lekze' žone' žin ki.

11 Le chejlé' chia', zóalenkza' Xa', na' Xan' zóalenkze' neda'. Cha' bi gak gonle ki, le chejlé' chia' neda' ni'a che žin da' žona'.

12 Da' li žapa' le'e: da' ka' žona' neda', lezka' gon bennen' žejli'e chia' neda', na' da' zenže ka' gone' dan' yeyá'a gan zoa Xažo Dios.

13 Yógo'te da' nnáblele Xažo Dios, na' wkónlele žin la' neda', neda' gona' dan' nnable, nich wloe'ela' law neda', Zi'n Dios, yela' baní' zen che Xažo Dios.

14 Bíte'teze dan' nnable, na' wkónlele žin la' neda', neda' gonan'.

Jesús sele'e Dios Be' La'y yedjsóalene' benách chie' ka'

15 Lezka' wnná Jesusen':

—Cha' nží'ilele neda', le gon da' žapa' le'e,

16 na' neda' gáta'yoela' Xažo Dios, na' Le' sele'e Benne' yoble, Benne' gáklene' le'e, Benne' gon choche' le'e, na' sóalenteze' le'e. Bennen' nake' Dios Be' La'y, Benne' znnakze' da' li.

17 Benách ka' nníta'gake' yežlyó nga bi gak si' lo ná'gake' Le', dan' bi gak lé'egekle' Le', na' bi gak gónbia'gake' Le', san zóalenkze' le'e, na' soe' lo yichj lázdo'le.

18 Bi wka'na' le'e ka' xkwide' wzéb ka'. Yelá'a, na' yedjsóalena' le'e.

19 Yetó chí'ido'ze, na' benách ka' nníta'gake' yežlyó nga biž lé'egekle' neda', san le'e yelé'elele neda'. Dan' zoakza' nbana' neda', lezka' le'e, to chi'ize soale nbanle.

20 Ža na' katen' Dios Be' La'y na' yedjsóalene' le'e, nnézkzelele zóalenkza' Xažo Dios, na' le'e zóalene neda', na' neda' zóalenkza' le'e.

21 Nóte'teze benne' zzi' lo ne'e xtiža'a, na' žone' kan znnan, nak bia' nži'ile' neda'. Xažo Dios ži'ile' bennen' nži'ile' neda', na' neda' ži'ila' bennen', na' wloé'e lawa' lawe' le'.

22 Judas gože' Le', (kege Judas Iskariote), na' wnné':

—Xan, ěnakxkze gak wloé'e lawo' lawto' neto', na' bi wloé'e lawo' lawgak benách ka' nníta'gake' yežlyó nga?

23 Bechebe Jesusen', na' gože' le':

—Nóte'teze benne' nži'ile' neda' gone' kan znnaxtiža'a, na' Xažo Dios ži'ile' le', na' yedjsóalento' le' lo yichj lázda'we'.

24 Nóte'teze benne' bi nži'ile' neda' bi žone' kan znnaxtiža'a. Da' bénlele, da' bchalja' neda', kege chia' nedzan', san naken che Xažo Dios, Bennen' bsele'e neda'.

25 Žapkza' le'e da' ki kate' ne zóalena' le'e,

26 san Dios Be' La'y, Bennen' sela' Xažo Dios chele, gáklene' le'e, na' gon choche' le'e dan' wkónlele žin la' neda'. Wsedle' le'e yógo'te, na' wsé'e láže'le kan nak yógo'te da' ba goža' le'e.

27 Wka'na' da' wká'n ži yichj lázdo'le. Dan' wká'n ži yichj lázdo'le da' gonna' chele, bi naken ka' da' znéjzwgak benách ka' nníta'gake' yežlyó nga. Bi gek zédlele, na' bi žébele.

28 Ba bénlele da' ba goža' le'e, wnnía': yeyá'a, na' yelá'a, na' yedjsóalena' le'e. Chela' nži'ilele neda', na' yebélele katen' goža' le'e yeyá'a gan zoa Xažo Dios, dan' nakže blo Xažo Dios ka' naka' neda'.

29 Na'a, ba goža' le'e zga'ale kate' gaken, nich kate' gaken ki, chejle'le chia' neda'.

30-31 'Biž wcháljlena' le'e da' zan, dan' za' da' xiwe', dan' z_nna bian' benách ka' nníta'gake' yežlyó nga. La'kze bi de lo nan' bi da' gonen chia' neda', ki žala' gaken nich nnézgekle benách ka' nníta'gake' yežlyó nga nži'ila' Xažo Dios, na' žona' kan ba gože' neda' gona'. Le so ža', na' le cho'o.

15

Kan nak che lba uba, na' chegak ni'a nen' ka'

1 Lezka' Jesusen' gože' légake':

—Naka' neda' ka to lba uba da' naken li laže', na' Xa' nake' ka benne' žaz ža'n, benne' žape chi'e lban'.

2 Choge' bíte'teze ni'a na' lban', dan' naka' neda', da' ka' bi be želbían, na' wchi'e yógo'te ni'a nen' ka', da' želbían, nich gákgaken chawe', na' kwíagaken yelate'.

3 Le'e ba nakle chawe' ni'a che dižan' da' ba bcháljlena' le'e.

4 Le gónlenteze neda' tzen, kan neda' žónlenteza' le'e tzen. Kan nak che ni'a na' lban', bi be gak kwian žakze chen, cha' bi gónlentezen lban' tzen, lezka' naken chele, bi be gak gonle cha' bi gónlentezle neda' tzen.

5 'Naka' neda' ka lban', na' le'e nakle ka ni'a nen' ka'. No benne' gónlenteze' neda' tzen, kan neda' žónlenteza' le' tzen, benne' ni nake' ka ni'a na' lban' dan' zbian da' zenle'e, dan' cha' yekwasle len neda', bi be gak gonle.

6 No benne' bi gónlenteze' neda' tzen, gak chie' kan žak chegak ni'a na' lban', da' ka' bi zej naken chawe', Zchóggake' ni'a nen' ka', na' bížgaken.

Katen' ba nbižgak ni'a nen' ka', na' wtóbgaken', na' chón'gaken' lo yi', na' chéygaken.

7 'Cha' gónlentezle neda' tzen, na' cha' gonle kan z_{nna} xtiža'a, wake nnable bi da' yénelele, na' neda' gonañ'.

8 Gapple le'e Xažo Dios ba la'ne katen' gonle xchine', na' gakle ka ni'a na' lban', da' ka' želbían, na' ki gak bia' da' li nakle benne' ka' zónlengake' neda' tzen.

9 Kan Xažo Dios nži'ile' neda', lezka' nži'ila' le'e. Le gónteze kan žala' gon no benne' nži'ila'-ne'.

10 Cha' gonle kan žapa' le'e, gonle kan žala' gon no benne' nži'ila'-ne', kan neda' žona' kan Xažo Dios ba gože' neda' gona', na' žónteza' da' žaz laže' Dios, Bennen' nži'ile' neda'.

11 'Da' ki žapa' le'e nich yebélele tzen len neda', na' gaken dot li laže' kan yebélele.

12 Da' ni naken da' zchi'la' le'e gonle: le ži'il lježle tole yetole, kan neda' nži'ila' le'e.

13 Bi gak no benne' ží'ižele' lježe' ka gon bennen' wdíe' yela' nban chie', na' gate' nich gáklene' lježe' ka' dan' nži'ile' légake'.

14 Le'e nakle ljéža'do' ka' cha' gonle kan bchi'la' le'e gonle.

15 Biž nnia' chele nakle wen žin chia' ka', dan' bi nnezle benne' wen žin da' gon xane'. Neda' wnnía' chele nakle ljéža'do' ka', dan' bena' ga nnézlele yógo'te da' gož Xa' neda' gona'.

16 Kege le'e wžele neda', san neda' wžekza' le'e, na' bnnita'a le'e nich chejle bi da' chjenle, kan žongak ni'a na' lban', da' ka' želbían da' zenle'e, na' gá'nteze dan' gonle. Ki gaken, Xažo Dios gonne'

chele yógo'te da' nnáblele-ne', katen' wkónlele žin la' neda'.

¹⁷ Da' ni naken da' zchi'la' le'e gonle. Le ži'il lježle tole yetole.

Góngake' chegak benách che Jesús kan bégake' chie'

¹⁸ Lezka' wnná Jesusen':

—Cha' benách ka' nníta'gake' yežlyó nga zzóagake' le'e cheļa'ale, nnézlele ba bzóagake' neda' cheļa'ale zga'ale kan zzóagake' le'e cheļa'ale na'a.

¹⁹ Chela' nakle toze len benách ka' nníta'gake' yežlyó nga, ží'igekle' le'e kan zej nži'ile' ljéžgake' ka', san zzóagake' le'e cheļa'ale dan' bi nakle toze len légake'. Ki žaken dan' wžekza' neda' le'e, na' wleja' le'e ladjwgak benách ka' nníta'gake' yežlyó nga.

²⁰ Le chejsá' laže' dižan' da' goža' le'e, katen' wnnía': “Benne' wen žin bi nakže' blo ka xane'.” Cha' wžia' láže'gak benách ka' neda', lezka' kwia láže'gake' le'e. Cha' zej nnita' benne' ka' žóngake' kan zнна xtiža'a, lezka' góngake' kan zнна xtiža'le le'e.

²¹ Yógo'te da' ki gongak benách ka' chele dan' žónlenle neda' tzen, na' dan' bi zej nónbi'e Xažo Dios, Bennen' bsele'e neda'.

²² Chela' bi bla'a, na' chela' bi bcháljlēna' légake', bi bága'gake' doļa', san na'a dan' bla'a nga, bi be zoa da' gak nnágake' che doļa' da' zej nbage'e nich yebėj chawe' kwíngake'.

²³ No benne' zzo'e neda' cheļa'ale, lezka' zzo'e Xažo Dios cheļa'ale.

²⁴ Chela' bi bēna' yeļa' wak zen ka' gan nníta'gake', da' ka' bi ben nitó benne' kan gókgaken, bi bága'gake' doļa'. Na'a, blé'egekle' da' ka' bēna',

na' zzóagake' neda' chela'ale, na' lezka' zzóagake' Xa' chela'ale.

²⁵ Ki goken, bžin da' z̄nna x̄tiža' Dios, dan' wzí' lo ná'gake', dan' z̄nna: “Zzóagake' neda' chela'ale na' bi zoa biz chen'.”

²⁶ Kate' yedjsoalen Dios Be' La'y le'e, Ben' zchalje' da' li, Len' gáklene' le'e, na' gon choche' yichj lázdo'le. Nake' Ben' seła'a chele lo wláz Xažo Dios. Be' La'y ni wzóa lie' chia' neda'.

²⁷ Lezka' le'e wzóa lile chia', dan' wzóalenzkle neda' tzen ža ni'te, na' zejte na'a.

16

¹ Da' ki goža' le'e, nich bi gak chope láže'le.

² Žin ža kate' kwéjgake' le'e to chi'ize gan zdogak benne' judío ka' nich yéngkle' x̄tiža' Dios, na' ža na' gékgkle' cha' gótgake' le'e góngake' x̄chin Dios.

³ Ki góngake' dan' bi zej nónbi'e Xažo Dios, na' dan' bi zej nónbi'e neda'.

⁴ Žapa' le'e da' ki, nich kate' žin ža na', chejsá' láže'le da' ni da' žapkza' le'e, na' bi gak chope láže'le.

Da' gon Dios Be' La'y

Lezka' wnná Jesusen':

—Da' ki bi goža' le'e ža ni'te, dan' zóalenzka' le'e.

⁵ Na'a yeyá'a, na' chejsóalena' Xažo Dios, Bennen' bsele'e neda', na' bi nnáblele nitole le'e neda', bi nnale: “¿Gaz chejo?”

⁶ Na'a, dan' žapa' le'e da' ni, žak nyache' láže'le.

7 Neda' žapa' le'e da' naken dot da' li. Gakže chawe' chele cha' yeyá'a. Cha' bi yeyá'a, bi yedjsóalen Dios Be' La'y le'e. Cha' yeyá'a, na' seła'a-ne', na' yedjsóalene' le'e. Le' gáklene' le'e, na' gon choche' yichj lázdo'le.

8 Kate' yide' Le', yesnisle' benách ka' nníta'gake' yežlyó nga zej nbage'e doła', na' bi zej nónbi'e da' naken chawe', na' Dios choge' chégake' kwia yí'gake'.

9 Zej nbage'e doła' dan' bi žejlé'gake' chia' neda'.

10 Bi zej nónbi'e da' naken chawe' dan' gótgake' neda', na' yeyá'a gan zoa Xažo Dios, Benne' chawe', na' biž lé'egekle' neda'.

11 Dios choge' chégake' kwia yí'gake' dan' ba bchoge' che da' xiwe' kwia yin', dan' zna bian' benách ka' nníta'gake' yežlyó nga.

12 'Da' zanže žénela' wcháljléna' le'e, san bi gak chejní'ilelen na'a.

13 Zchalj Dios Be' La'y da' naken dot da' li. Kate' le'e Le', wsedle' le'e yógo'te da' naken dot da' li, dan' bi wchalje' žakze chie', san wchalje' yógo'te da' yenle' dan' nna Xa', na' wzejni'ile' le'e yógo'te da' žala' gaken.

14 Le' gape' neda' ba la'ne, dan' si'e da' naken chia', na' wzejni'ilen' le'e.

15 Yógo'te da' naken che Xažo Dios zej naken chia'. Che len wnnía' si'e da' naken chia', na' wzejni'ilen' le'e.

Yela' nyache' laže' yeyaken yela' žebele

16 Lezka' wnná Jesusen':

—Yetó chí'ido'ze, biž l'é'elele neda', na' yetó chí'ido'ze yel'é'elele neda', dan' yeyá'a gan zoa X̣ažo Dios.

17 Naž benne' wsedle chie' ka' belyi'e ljéžgake' toe' yetóe', na' wnnágake':

—¿Biž zejlás dan' gože' žo'o? Wnné': “Yetó chí'ido'ze, na' biž l'é'elele neda', na' yetó chí'ido'ze yel'é'elele neda', na' naken dan' yeyá'a gan zoa X̣ažo Dios.”

18 Naž wnnágake':

—¿Bižkze zejlás da' ni, dan' wnné': “Yetó chí'ido'ze”? Bi žejni' ilto' dan' wnné'.

19 Žákbe'ele Jesusen' žénegekle' nnábgekle' L'e', na' gože' lé'gake':

—¿Znnáblele lježle kan nak che dan' wnnía': yetó chí'ido'ze, na' biž l'é'elele neda', na' yetó chí'ido'ze yel'é'elele neda'?

20 Da' li žapa' le'e: kwéžele, na' gak nyache' láže'le, san benách ka' nníta'gake' yežlyó nga yebégekle' katen' gótgake' neda'. Naž la'kze gak nyache' láže'le, yela' nyache' laže' chelen' yeyaken yela' žebél katen' yel'é'elele neda'.

21 To no'le kate' za' galj bi'do' chie', zzáka'li'e, dan' ba bžin ža chie', san kate' ba zoa to x̣kwide' byodo' chie', biž žejsá' laže'e dan' wzake'e, san žebele' dan' ba golj to x̣kwide' byodo' yežlyó nga.

22 Lēzka' žaken chele. Nak nyache' láže'le na'a, san yelá'a neda', na' yedjwía' le'e, na' naž yebélele, na' bi sáke'le no benne' yeké'e yela' žebél chelen'.

23 'Ža na' bi be nnáblele neda'. Da' li žapa' le'e: yógo'te da' nnáblele X̣ažo Dios, na' wkónlele žin la' neda', L'e' gonnen' chele.

24 Na' zejte na'a ža bi z_kónlele žin la' neda' kate' bi da' z_nnáblele X_ažo Dios. Le nnable' ki, na' gata' chele da' nnáblele-ne', nich gak dot li laže' yela' žebél chele.

Jesús, Benne' Criston', bežoje' chawe' lo da' gok chie'

25 Lezka' wnná Jesusen':

—Bsaka' leba' katen' bcháljlena' le'e. Žin ža kate' biž wcháljlena' le'e da' wsaka' leba', san kwáselo wcháljlena' le'e kan nak che X_ažo Dios.

26-27 Ža na' nnáblele Dios, na' wkónlele žin la' neda', na' žapa' le'e, bi gon byenen gáta'yoela' X_ažo Dios lo wlazle le'e, dan' X_ažo Dios nži'ile' le'e. Nži'ile' le'e dan' nži'ilele neda', na' žejle'le bžoja' gan zoe' Le'.

28 Bžoja' gan zoa X_ažo Dios, na' bla'a yežlyó nga. Yetó da' gaken, yezá'a yežlyó nga, na' yeyá'a gan zoakze' Le'.

29 Naž benne' wsedle chie' ka' belyi'e Le', na' wnnágake':

—Na'a kwáselo zchaljo', na' biž žsaka' lebo'.

30 Na'a žákbe'elto' nnézkzelo' Le' yógo'te, na' bi žon byenen no benne' bi da' nnable' Le', dan' z_loe'elo' neto' da' za' nnabton'. Che len žejle'to' bžojo' gan zoa Dios.

31 Bechebe Jesusen', na' gože' légage':

—¿žejle'le chia' neda' na'a?

32 Le wia, za' žin ža, na' ba zoažo ža na', katen' gáslasle che chele, na' wka'nle neda' toza', san bi soa' toza', dan' X_ažo Dios zóalenkze' neda'.

33 Da' ki goža' le'e nich ga'n ži yichj lázdo'le, dan' nakle chia' neda'. Gak da' wsaka' zin' le'e yežlyó

nga, san le gak choch. Neda' ba bežoja' chawe' lo da' žak yežlyó nga.

17

Jesús znnable' Dios gáklene' benách chie' ka'

¹ Kate' beyóž bchalj Jesusen' da' ki, bchis lawe', na' bwie' ya'abale, na' wnné':

—Dios, Xe, ba bžin ža. Ben ga la' law yela' zen chia' neda', Zi'no', nich gak gona' ga la' law yela' zen chio' Le'.

² Ben ki dan' ba bdio' lo na'a yela' wnná bia' nich nna bi'a yógo'te benách ka', na' wa'a yela' nban da' zejlí kanne chegak yógo'te benne' ka' benno' chia'.

³ Ki gata' yela' nban da' zejlí kanne chégake', cha' zej nónbi'e Le', nako' Dios tliča', na' lezka' zej nónbi'e neda', Jesús, Benne' Criston', na' nnéžgekle' Le' bseło'o neda'.

⁴ Neda' ba bena' ga nla' law yela' zen chio' yežlyó nga, na' ba beyóž bena' žin da' bdio' lo na'a gona'.

⁵ Na'a, Xe, ben ga la' law yela' zen da' napa' tzen len Le', na' gata' chia' yela' zen' da' gota' chia' tzen len Le' ža ni'te zga'ale kate' gota' yežlyó nga.

⁶ Ba bloe'ela' da' nako' Le' lawgak benne' ki benno' chia', benne' ka' wlejo' ládjwgak benách ka' nníta'gake' yežlyó nga. Benne' ki gókgake' chio', na' Le' bénngako'-ne' chia', na' žóngake' kan zna xtižo'o.

⁷ Na'a nnéžgekle' yógo'te da' ka' benno' chia' zá'gaken lo no'o Le',

⁸ dan' ba bdia' lo ná'gake' dižan' da' bdio' Le' lo na'a neda', na' lé'gake' nzi' lo ná'gaken', na' žákbe'egekle' bžoja' gan zo' Le', na' žejlé'gake' bseło'o Le' neda'.

9 'Neda' žáta'yoela' Le' gáklengako'-ne'. Žáta'yoela' Le', kege gákleno' yógo'te benách ka' nníta'gake' yežlyó nga, san gákleno' benne' ki benno' chia', dan' zej nake' chio' Le'.

10 Yógo'te benne' ka', benne' zej nake' chia', lezka' zej nake' chio', na' benne' ka' zej nake' chio' lezka' zej nake' chia', na' kan zej nak benne' ka' zloe'e lawn yela' zen chia'.

11 'Na'a, biž ga'na' yežlyó nga, san benne' ki gá'ngake' yežlyó nga, na' neda' yedjsóalena' Le'. Znnabla' Le', Xe la'y, len yela' wak chio' gape chi'o benne' ki benno' chia', nich gákgake' toze, kan nakžo žo'o toze.

12 Katen' wzóalengaka'-ne' lo yežlyó nga, wdape chí'igaka'-ne', na' bkonla' žin yela' wak che La la'y chio'. Benne' ka' benno' chia', wdape chí'igaka'-ne', na' bi bnita' nitóe', san toze bennen' nake' ka' zi'n da' xiwe', bennen' wnitle' to chi'ize. Ki goken, gok da' nyejw le'e yiche la'y.

13 'Na'a yedjsóalena' Le', san kate' ne zoa' yežlyó nga, zchalja' ki nich gata' yela' žebél chégake' kan žata' chia' neda' yela' žebél.

14 Neda' ba bdia' lo ná'gake' xtižo'o, na' benách ka' nníta'gake' yežlyó nga zzóagake' benne' ki chela'ale dan' bi žónlengake' légake' tzen, kan nak chia' neda', bi žónlena' benách yežlyó ka' tzen.

15 Žáta'yoela' Le', kege kwejo' benne' ki yežlyó nga, san gape chí'igako'-ne', nich bi chó'ogake' lo na' da' xiwe'.

16 Bi žónlengake' benách yežlyó ka' tzen, kan nak chia' neda', bi žónlena' benách ka' tzen.

17 Beběj-gake' cheze chio', wkonlo' žin da' nak dot da' li. Da' nak dot da' li na' naken xtižo'o.

18 Kan beno' Le', bselo'o neda' ládjwgak benách ka' nníta'gake' yežlyó nga, lezka' žona' neda', žsela'gaka'-ne' ládjwgak benách ka'.

19 Dan' nží'igekla'-ne' zde kwina' lo no'o, nich gágkake' cheze chio' dan' nzi' lo ná'gake' da' naken dot da' li.

20 'Žáta'yoela' Le', kege chégakze benne' ki, san lezka' chegak benne' ka' chejlé'gake' chia' neda' ni'a che da' wchaljgak benne' ki.

21 Žáta'yoela' Le' gono' ga gágkake' toze yógo'tegake', na' lezka' gágkake' toze len žo'o, kan nako' Le', Xe, nako' toze len neda', na' neda' naka' toze len Le'. Ki žala' gágkake' nich chejle'gak benách yežlyó ka', bséla'kzo' Le' neda'.

22 Yela' ži'i lažen' da' benno' chia', neda' bnezjwan' chégake', nich gágkake' toze, kan nakžo žo'o toze.

23 Le' nako' toze len neda', na' neda' gaka' toze len légake', nich gak dot li laže' kan zej nake' toze, na' nich gónbia'gak benách yežlyó ka', bséla'kzo' Le' neda', na' nži'ilo' benne' ki kan nži'ilo' neda'.

24 'Xe, žénela' yedjsóalengak benne' ki neda', benne' ka' benno' chia', gan chejsóa', nich lé'egekle' yela' zen na' da' benno' chia' dan' nži'ilo' neda' ža ni'te, katen' za' gono' yežlyó nga.

25 Xe chawe', benách yežlyó ka' bi zej nónbi'e Le', san neda' nónbia'kza' Le', na' benne' ki nnézgekle' bséla'kzo' Le' neda'.

26 Bena' ga nnézgekle' da' nakkzo' Le', na' gonža' ga nnézgekle' da' ni, nich kan nži'ilo' Le' neda', lezka' ží'igekle' ljéžgake' ka', na' nich gakkza' neda' toze len légake'.

18

Želgoxe' Jesús

(Mt. 26:47-56; Mr. 14:43-50; Lk. 22:47-53)

¹ Kate' beyóž bchalj Jesusen' da' ni, bžoje' ga na', na' benne' wsedle chie' ka' wyéjłengake' Le' tzen. Wdíe' yechelá'a yego Sedrón, na' bžine' gan de to yežlyó, na' wyó'olene' benne' wsedle chie' ka' latjen'.

² Lezka' Judas, bennen' zdie' Jesusen', nónbi'e latjen' dan' btob Jesusen' benne' wsedle chie' ka' ga na' zan chi'i.

³ Naž Judas na' bchi'e to kwe' benne' ka' žjake' lo wdile, na' benne' ni'a na'gak bχoz wnná bia' ka', na' benne' ni'a na'gak benne' yodo' fariseo ka', na' jake' gan zoa Jesusen', zej noe'e yi' yež ka', na' ya ntoche' chégake' ka'.

⁴ Dan' nnézkzele Jesusen' yógo'te da' žala' gaken chie', bžoje' gan zoe', na' gože' légake':

—¿Nož benne' žeyilje?

⁵ Beží'igake', na' belyi'e Le':

—Jesús, benne' Nasaret, žeyiljto'-ne'.

Jesusen' gože' légake':

—Nedkzan'.

(Lezka' Judas na', bennen' zdie' Jesusen' lo ná'gake', žónlene' benne' ka' tzen.)

⁶ Kate' Jesusen' gože' légake': “Nedkzan'” naž bebíga'gake', na' wbíxgake' lo yo.

⁷ Jesusen' wnnable' légake' da' yoble, na' wnné':

—¿Nož benne' žeyilje?

Belyi'e Le':

—Jesús, benne' Nazaret, žeyiljto'-ne'.

⁸ Naž bechebe Jesusen', na' wnné':

–Ba goža' le'e, nedkzan'. Cha' žeyilje neda', le gonn latje yeyejgak benne' ki.

⁹ Ki wnná Jesusen' nich bžin da' bchalje', katen' wnné': “Benne' ki benno' chia', bi bnita' nitóe'.”

¹⁰ Naž, dan' nwa' Smon Bedw to ya ntoche', wlejen', na' la' bentie' we' Malko, benne' wen žin che bχoz blo, na' bchoge' yid nage' li ža.

¹¹ Naž Jesusen' gože' Bedon':

–Begó'o ya ntoche' chio' ližen. ¿Bi žala' saka'a dan' wnná Xan' gaken chia'?

Zžin Jesús law bχoz blo

(Mt. 26:57-58; Mr. 14:53-54; Lk. 22:54)

¹² Benne' ka' žjake' lo wdile len bennen' zchi'e légake', na' benne' ni'a na'gak benne' judío wnná bia' ka', béχwgake' Jesusen', na' bchéjgake' Le'.

¹³ Naž bché'gake' Le' law Anás, dan' nake' xto' zi'n Kaifás, bennen' nake' bχoz blo yizen'.

¹⁴ Kaifás na' nake' bennen' bzejni'ile' benne' judío wnná bia' ka', na' bloe'ele' légake' gakže chawe' gat toze benne', na' kege kwia yi' dot yež chégake'.

Znna Bedw bi nónbie Jesús

(Mt. 26:69-70; Mr. 14:66-68; Lk. 22:55-57)

¹⁵ Smon Bedw len yetó benne' wsedle che Jesusen', jake' xkóže'lgak benne' ka' zché'gake' Jesusen', na' bejnáwgake' Le'. Benne' wsedle ni wyó'olene' Jesusen' la' li'a liž bχoz blo, dan' nonbia' bχoz blon' le'.

¹⁶ Bedon' bga'ne' na'le gan žo'ogak benách ka' la' li'a na'. Che len bežój benne' wsedlen' nonbia' bχoz blon' le', na' bcháljlene' no'len' žape chi'e gan žo'ogak

benách ka' la' li'a na', na' bene' ga wyó'o Bedon' ga na'.

17 Naž no'len' žape chi'e gan žo'ogak benách ka' la' li'a na' gože' Bedon', na' wnné':

—¿Lezka' le' žónlENO' Bennen' tzen?

Beží'i Bedon', na' wnné':

—Kege neda'.

18 Dan' žak da' zag, benne' wen žin ka', na' benne' ni'a na'gak benne' yodo' ka', ba bzéngake' yi', na' zégake' žoa'a yin', na' žeché'l kwíngake'. Lezka' Bedon' zélene' légake' tzen, na' žeché'l kwine'.

Bxoz blo zbeje' Jesús diža'

(Mt. 26:59-66; Mr. 14:55-64; Lk. 22:66-71)

19 Naž bxoz blo wleje' Jesusen' diža' nich nnezle' no benne' ka' žónlengake' Le' tzen, na' bi da' žsedle Jesusen' benách ka'.

20 Bechebe Jesusen', na' gože' le':

—Kwáselo bcháljlena' yógo'te benách ka'. Bsédtezegekla'-ne' gan nak lo yo'o gan zdóbgake' nich yéngkle' xtiža' Dios, na' lezka' lo zchil yodo', gan zdobgak yógo'te benne' judío ka', na' bi be bchalja' ngáche'ze.

21 ¿Biz chen' zbejo' neda' diža'? Wlój diža' benne' ka' béngkle' da' bcháljlengaka'-ne'. Bwia nga, nnézgkle benne' ka' dan' bcháljlengaka'-ne'.

22 Kate' beyož bchalj Jesusen' da' ni, na' to benne' ni'a na'gak benne' yodo' ka', benne' zoe' ga na', wdape'e žoa'a law Jesusen', na' wnné':

—¿Ki žebi'o law bxoz blon'?

23 Bechebe Jesusen', na' gože' le':

—Cha' bi wnnía' chawe', bloe'el biz da' wnnía' da' bi naken chawe', na' cha' gok chawe' da' wnnía', ¿biz chen' wdapo'o neda'?

24 Naž Anás na' besele'e Jesusen' nžeje', na' be-
jzégake' Le' law Kaifás, bennen' nake' b̄xoz blo.

Da' yoble z̄nna Bedw bi nó̄nbi'e Jesús

(Mt. 26:71-75; Mr. 14:69-72; Lk. 22:58-62)

25 Kate' ne ze Bedw žoa'a yi', žeché'l kwine',
benne' ka' nníta'gake' ga na' belyi'e le', na'
wnnágake':

—¿Lezka' le' žónl̄eno' Jesusen' tzen?

Beží'i Bedon', na' wnné':

—Kege neda'.

26 Zoa to benne' wen žin che b̄xoz blo ga na',
na' nake' ljež bennen' bchog Bedon' yid nage', na'
benne' wen žin ni gože' Bedon':

—Ble'ela' le' lo yežlyón', žónl̄eno' Jesusen' tzen.

27 Da' yoble beží'i Bedon', na' la' wžéžete leko'.

Zché'gake' Jesús law Pilato

(Mt. 27:1-2, 11-14; Mr. 15:1-5; Lk. 23:1-5)

28 Naž bché'gake' Jesusen', na' bezá'gake' liž
Kaifás, na' bžíngake' yolawe' che benne' wnná
bia', dan' nzin' Pretorio. Dan' ba ža'ní' ža na',
na' benne' judío ka' bi wyó'ogake' yolawen' dan'
žékgekle' bága'gake' zia cha' chó'ogake' ga na', da'
gonen ga bi gak gáwgake' xche' Lni Pasko', lnin'
žejsá' láže'gake' kan ben Dios, katen' bebeje' benne'
Israel ka' lo yežlyó Egipto.

29 Naž bžoj Pilato, benne' wnná bian', na' ble'e
gan nníta'gake', na' gože' légake':

—¿Biž zia žesbága'le benne' ni?

30 Beží'igake', na' belyi'e le':

—Chela' bi nbaga' benne' ni zia, bi wdeto'-ne'
lawo'.

31 Naž Pilaton' gože' légake', na' wnné':

—Le'ekze le chi'e, na' le wchi'a laže'e Le' kan z̄nna da' žsédlele le'e.

Benne' judío ka' belyi'e le', na' wnnágake':

—Bi nzi' lo na'to' gotto' no benne'.

³² Ka' goken, bžin x̄tiža' Jesusen', da' wnnié' kan gate'.

³³ Naž Pilaton' beyoé'e yolawen', na' bliže' Jesusen', na' gože' Le':

—¿Nako' le' benne' nna bi'e benne' judío ka'?

³⁴ Bechebe Jesusen', na' gože' le':

—¿Žakze chio' z̄nno' ki, o gožgak benách ka' le' ki naken chia'?

³⁵ Pilaton' gože' Le':

—¿Žeklo' naka' benne' judío? Benne' wláž chio' ka', na' b̄xoz wnná bia' ka', bdégake' Le' lo na'a. ¿Bizkze beno'?

³⁶ Naž bechebe Jesusen', na' gože' le':

—Z̄nna bi'a neda', san kege kan z̄nna bia'gak benách ka' nníta'gake' yežlyó nga. Chela' z̄nna bi'a kan z̄nna bia'gak benách ka', na' tilgak benne' ka' žónlengake' neda' tzen, nich bi wé'gake' latje no benne' wdíe' neda' lo na'gak benne' judío ka'. Kan z̄nna bi'a neda' bi naken kan z̄nna bia'gak benách ka' nníta'gake' yežlyó nga.

³⁷ Naž Pilaton' gože' Le':

—¿Nako' benne' z̄nna bi'e?

Bechebe Jesusen', na' gože' le':

—Naka' kan z̄nno'. Che len golja' yežlyó nga, nich wzóa lia' che da' naken dot da' li. Yógo'te benne' ka', benne' žóngake' da' naken dot da' li, zze nággake' da' z̄nnia'.

³⁸ Pilaton' gože' Le':

—¿Bizen' da' naken dot da' li?

*Želchoge' che Jesús gate'**(Mt. 27:15-31; Mr. 15:6-20; Lk. 23:13-25)*

Kate' beyóž wnná Pilato ki, bežoje' ga na', na' ble'e da' yoble gan zej nnita' benne' judío wnná bia' ka', na' gože' légake':

—Bi be da' zia bžel-la' da' nbaga' benne' ni.

³⁹ Le'e de to da' žónteze žonle kate' žak Lni Pasko' ni, znnáblele neda' wsana' lo na'le to benne' nye-jwe' liž ya. žÉnelele wsana' lo na'le benne' zna bi'e benne' judío ka'?

⁴⁰ Naž wžéžeya'agake' zižje yógo'tegake', na' wnnágake':

—Kege benne' ni, san Barrabás wsano'-ne' lo na'to'.

Barrabásen' nake' benne' wen da' zinnj.

19

¹ Naž Pilaton' bchi'e Jesusen', na' gože' benne' ka' žjake' lo wdile chingake' Le'.

² Benne' ka' žjake' lo wdile bégake' to da' naken ni'a na' yag yeche' kan nak da' naken oro da' žia yichj benne' wnná bia', na' bžíagaken' yichj Jesusen', na' bwákwgake' Le' to laže' tonn xna kan nak da' žákwgak benne' wnná bia' ka'.

³ Naž wbíga'gake' law Jesusen', na' belyi'e Le':

—jGa'n zeno' le', benne' zna bi'e benne' judío ka'!
Naž wdápa'gake' žoa'a lawe'.

⁴ Naž Pilaton' bežoje' da' yoble, na' gože' benne' judío wnná bia' ka', na' wnné':

—Le wia nga, yebeja' bennen' lawle le'e nich nnézlele bi bžel-la' nitó da' zia da' nbage'e.

5 Naž bžoj Jesusen', na' žia yichje' da' naken ni'a na' yag yechen', na' nakwe' laže' tonn xna na'. Pilaton' gože' légake':

—Nga zoa bennen'.

6 Kate' b̄xoz wnná bia' ka', na' benne' ni'a ná'gake' ka' blé'egekle' Jesusen', zižje wžéžeya'agake' da' yoble, na' wnnágake':

—jBde'e le'e yag kroze! jBde'e le'e yag kroze!

Pilaton' gože' légake':

—Le'ekze le chi'e, na' le chejdé'e le'e yag kroze. Neda' bi be da' zia bžel-la' da' nbaga' benne' ni.

7 Naž benne' judío ka' belyi'e le':

—De cheto' to da' wnnakze Dios da' žsedlen neto', da' z̄nnan žala' gat benne' ni dan' wnné' nake' Zi'n Dios.

8 Kate' benle Pilaton' da' ni, bžébeže'.

9 Da' yoble beyo'é'e lo yolawen', na' gože' Jesusen':

—¿Gazkze benne' Le'?

Bi be bechebe Jesusen'.

10 Naž Pilaton' gože' Le':

—¿Bi žechebo', na' bi wloe'elo' neda' da' žono'? ¿Bi nnezlo' nzi' lo na'a wdá'a Le' le'e yag kroze, na' nzi' lo na'a wsana' Le'?

11 Bechebe Jesusen', na' gože' le':

—Bi be nzi' lo no'o gono' chia' chela' bi bde Dios lo no'o yela' wnná bia' na'. Che len, bennen' bdie' neda' lo no'o nbága'že' zia ka le'.

12 La' na'ze gónele Pilaton' wsane' Jesusen', san wžéžeya'agak benne' judío wnná bia' ka', na' wnnágake':

—Cha' wsano' benne' ni, bi nžago' chawe' benne' Sésar, bennen' z̄na bi'e dot yežlyó nga. No benne'

žon kwine' benne' wnná bia', zži'e che benne' Sésar na'.

¹³ Kate' benle Pilaton' da' ni, gože' ni'a ne'e ka' chejxí'gake' Jesusen', na' wži'e latje chie' gan zchi'a laže'e, latjen' nzin' Li'a Ga Zoagak Yej Blag Ka', na' ka' nak diža' hebreo nzin' Gabata.

¹⁴ Ža na' naken ža za' žin Lni Pasko', na' nak wawbíž. Naž Pilaton' gože' benne' judío wnná bia' ka', na' wnné':

—Nga zoa bennen' z₂na bi'e le'e.

¹⁵ Wžéžeya'agake' zižje, na' wnná'gake':

—iBete'! iBete'! iBde'e le'e yag kroze!

Pilaton' gože' lé'gake':

—¿Znnáblele neda' wdá'a bennen' z₂na bi'e le'e le'e yag kroze?

Beži'igak b_xoz wnná bia' ka', na' wnná'gake':

—Bi zoa yetó benne' z₂na bi'e neto'. Toze benne' Sésar z₂na bi'e neto'.

¹⁶ Che len Pilaton' bdie' Jesusen' lo ná'gake', nich chejdá'gake' Le' le'e yag kroze. Naž béxwgake' Jesusen', na' bché'gake' Le' na'le.

Zdá'gake' Jesús le'e yag kroze

(Mt. 27:32-56; Mr. 15:21-41; Lk. 23:26-49)

¹⁷ Bžoj Jesusen' ga na', na' noe'e yag kroze chie', nich cheje' latjen' dan' nzin' Latje Che Žit Yichjžo, na' kan nak diža' hebreo nzin' Gólgota.

¹⁸ Lo latjen' bdá'gake' Jesusen' le'e yag krozen', na' bdá'gake' yechope benne' le'e yag kroze ka' ga na'. Chelá'a weje zej de'e, na' Jesusen' de'e gachje láwe'le gan da'gak chope benne' ka'.

¹⁹ Pilaton' bsele'e to benne' bzoje' to da' bde'e le'e yag kroze yichjle Jesusen', da' z₂nan ki: “Jesús, benne' Nasaret, benne' z₂na bi'e benne' judío ka'.”

20 Benne' zan, benne' judío ka', belgake' dižan', dan' naken gawze žoa'a yež gan bdá'gake' Jesusen' le'e yag krozen', na' dižan' nyejwn len diža' hebreo, na' len diža' griego, na' len diža' latín.

21 Bxoz wnná bia' ka' chegak benne' judío ka' belyi'e Pilaton', na' wnnágake':

—Bi wzojo': "Benne' zнна bi'e benne' judío ka'."
Bzoj ki: "Le' wnné' nna bi'e benne' judío ka'."

22 Beží'i Pilaton', na' gože' lé'gake':

—Da' ba bzoja', to chi'ize bzojan'.

23 Kate' benne' ka' žjake' lo wdile, beyóž bdá'gake' Jesusen' le'e yag krozen', na' béxwgake' laže' da' gokwe'. Wléjgaken' tápele, na' goken to kwe' weje da' gota' che chégake'. Lezka' béxwgake' lažen' da' bxoá yen Jesusen', na' lažen' bi ndian, san naken to wlize.

24 Naž benne' ka' žjake' lo wdile, belyi'e ljéžgake' toe' yetóe', na' wnnágake':

—Bi chogžon, san gakže chawe' kwejžo da' gak bian', nich nnezlžo nolžo gaken chežo.

Ka' goken, bžin dan' nyejw le'e yiche la'y, da' znnan:

Wdísgake' laže' nakwa' che chégake',
na' che laže' chia' wléjgake' da' nak bian'.

Ki bengak benne' ka' žjake' lo wdile.

25 Gawze gan da' Jesusen' le'e yag krozen' wnníta'gak no'le ka'. Zej nake' xne'e, na' no'le bile xne'e, na' Lia, zo'le Kleofas, na' Lia Madlen.

26 Kate' Jesusen' ble'ele' xne'e, na' lezka' ble'ele' benne' wsedle chie', bennen' nži'ile', zoe' ga na', gože' xne'e:

—Nó'ledo', bwia zi'no' zoe' kwito' le'.

27 Naž gože' benne' wsedle chie' na':

—Bwia, xno'o zoe' kwito' le'.

La' ža na'ze benne' wsdlen' bchi'e le' nich chejsóe' liže'.

²⁸ Wdé na', dan' nnézkzele Jesusen' yógo'te ba goken, na' nich žin da' nyejw le'e yiche la'y, wnné':

—Zbiła' nis.

²⁹ De to že'e ga na', da' yožen nop zichj. Naž to benne' žeje' lo wdile besbise' to da' blol len nop zichjen', na' bzoen' law to ya xtil, na' bde'en žoa'a Jesusen' nich xopen'.

³⁰ Beyóž we'j Jesusen' nop zichjen', na' wnné':

—Ba nakten.

Naž bzechwe' yichje'. Bežojte be' nakkze', na' gote'.

Benne' žeje' lo wdile žadwe' yag ntoche' le'el sina' Jesús

³¹ Naž, dan' nak ža za' žin Lni Pasko', na' dan' bi žala' ga'ngak benne' gat ka' le'e yag kroze ka' kate' nak ža la'y chégake', na' naken to ža la'y zente, che len benne' judío ka' góta'yoegekle' Pilaton' yi'e benne' ka' žjake' lo wdile, chejtíchjwgake' xkachjgak benne' ka' dá'gake' le'e yag kroze ka', na' wetíngake' légake' le'e yag kroze ka'.

³² Che len benne' ka' žjake' lo wdile wbíga'gake' ga na', na' bdíchjwgake' xkachje benne' nežw, na' lezka' béngake' che yetó bennen' dá'lene' Jesusen' le'e yag kroze.

³³ Kate' bžíngake' gan da' Jesusen', blé'egekle' ba gote', na' bi bdíchjwgake' xkachje'.

³⁴ Naž to benne' žeje' lo wdile godwe' yag ntoche' chie' le'el sina' Jesusen', na' la' bžojte žen, na' nis.

35 Neda', Zwa, ble'ela' da' ni, na' zzoa lian', na' da' znnia' naken dot da' li. Nnézgzela' zchalja' da' naken dot da' li, nich lezka' le'e chejle'le che Jesusen'.

36 Ki goken, bžin da' nyejw le'e yiche la'y, da' znnan: “Bi gachjw nitó žit yoe'e.”

37 Yetó da' nyejw le'e yiche znnan ki: “Wíagake' bennen' godwe' Le' yag ntoche'.”

Zkáche'gake' Jesús lo yežw ba

(Mt. 27:57-61; Mr. 15:42-47; Lk. 23:50-56)

38 Wdé gokgak yógo'te da' ki, Jwsé, to benne' yež Arimatea, benne' žónlene' Jesusen' tzen, san ngáche'ze dan' zžebe' benne' judío wnná bia' ka', wyeje', na' wnnable' Pilato we'e le' latje yeké'e Jesusen'. Pilaton' bi'e le' latje. Naž bla' Jwsén' gan da' Jesusen' le'e yag krozen', na' beké'e Le'.

39 Lezka' Nikodemo, bennen' zga'ale bejwíe' Jesusen' žel, ble'e ga na', na' noe'e to nežw sla' che yag mirra, da' nchixen to da' zla' zix, da' naken ka to gaywá' ya.

40 Naž Jwsén' len Nikodemon' betíngake' Jesusen', na' bchélgake' Le' láže'do' ka', na' bdébgake' lawn nežw slan' che mirra, da' nchixen da' zla' zix. Béngake' kan žónteze žongak benne' judío ka' kate' zkáche'gake' benne' gat ka'.

41 Gawze gan bdá'gake' Jesusen' le'e yag kroze de to yežlyó, na' gachje láwe'le yežlyón' zoa to yežw ba kobe da' nádjwgaken' le'e ya'a yej, na' lo yežw ban' bi na' gache' nitó benne'.

42 Wló'ogake' Jesusen' lo yežw ban' dan' žen' gawze, na' dan' nak ža zkwězgak benne' judío ka' che Lni Paskon'.

20

Jesús žebane' lo yela' got

(Mt. 28:1-10; Mr. 16:1-8; Lk. 24:1-12)

¹ Kate' ba nak zildo' ža nežw, na' ne nak chol, wyéj Lia Madlen žoa'a yežw ban', na' bl'e'ele' ba bkwas jej blag da' bsejwn gan žo'o no benne' lo yežw ban'.

² Naž taría taría beyéj Lian' gan zoa Smon Bedw, na' zoalen yetó benne' wsedle le', bennen' Jesusen' nži'ile' le', na' gože' l'égage':

—jBebéjgake' Xanžon' lo yežw ban', na' bi nnezlto' gan wló'ogake' Le'!

³ Naž bžoj Bedon' len yetó benne' wsedlen', na' jake' žoa'a yežw ban'.

⁴ Tzen wzá'le'egake', san yetóen' taríaže wzé'e ka Bedon', na' zga'ale' le' bžine' žoa'a yežw ban'.

⁵ Byechwe', na' bwie' lo yežw ban', na' bl'e'ele' láže'do' ka' da' bchélgaken' Jesusen', da' ka' zej nni-tan' ga na', san bi wyoé'e lo yežw ban'.

⁶ Wdé na' bla' Smon Bedon' xkóže'le benne' wsedlen', na' wyoé'e le' lo yežw ban', na' bl'e'ele' láže'do' ka' zej nnitan' ga na'.

⁷ Lezka' bl'e'ele' láže'don' da' bchélgaken' yichj Jesusen', na' bi žé'lenen yezika' láže'do' ka', san chela'ale ndoben.

⁸ Naž wyó'o benne' wsedlen', bennen' bžine' zga'ale' žoa'a yežw ban', na' bl'e'ele' kan naken, na' bejli'e da' wnná Jesusen'.

⁹ Ka' goken, dan' bi na' chejni'ile' da' nyejw le'e yiche la'y kan žon byenen gaken che Jesusen', da' znnan yebane' lo yela' got.

¹⁰ Naž žopte benne' wsedle ka' beyéjgake' lížgake'.

*Zloe'e law Jesús law Lia Madlen**(Mr. 16:9-11)*

11 Bga'n Lia kwitle yežw ban', na' zbeže'. Kate' ne zbeže', byechwe', na' bwie' lo yežw ban'.

12 B_{le}'ele' chope wbás che ya'abá che Dios nníta'gake' ga na', na' zej nakwe' laže' chich. Žé'gake' ga na', toe' yichjle yežw ban', na' yetóe' xní'ale yežw ban' gan wló'ogake' Jesusen'.

13 Wbás che ya'abá ka' belyi'e le', na' wnnágake':

—Nó'ledo', ¿biž chen' zbežo'?

Lian' gože' légake':

—Dan' beká'agake' Xana', na' bi nnezla' gan wló'ogake' Le'.

14 Kate' beyož wnné' ki, bwie' xkóže'le', na' b_{le}'ele' Jesusen', zoe' ga na', san bi gókbe'ele' cha' Jesusen'.

15 Naž Jesusen' gože' le':

—Nó'ledo', ¿biž chen' zbežo'? ¿Nož benne' žeyiljo'?

Dan' žekle Lian' nake' Le' benne' žape chi'e yežlyón', na' gože' Le':

—Benne', cha' le' bebejo'-ne', b_{loe}'el neda' gan wló'o-ne', na' neda' yeyoá'a-ne'.

16 Naž Jesusen' gože' le':

—Lia.

Naž byechj Lian', na' len diža' hebreo gože' Le':

—Raboní.

Diža' hebreo ni znnan: “Benne' Wsedle chia'.”

17 Jesusen' gože' le':

—Bi kano' neda', dan' bi na' yeyepa' gan zoa Xa'. Na'a, wyéj gan zej nnita' benne' ljéža'do' ka', na' gož-gake': “Ki wnná Jesusen': yeyepa' gan zoa Xa', na' lezka' nake' Xale. Nake' Dios chia', na' Dios chele.”

18 Naž wyěj Lia Madlen', na' bejzenle' benne' wsedle ka' che Jesusen' ba be_{le}'ele' X_{an}žon', na' kan nak dan' wnné'.

*Zloe'e law Jesús lawgak benne' wsedle chie' ka'
(Mt. 28:16-20; Mr. 16:14-18; Lk. 24:36-49)*

19 Kate' ba go_{le} ža na', da' naken ža nežw, zej ndobe benne' wsedle ka' che Jesusen', na' nyejw yo'o gan nníta'gake' dan' zžébegake' benne' judío wnná bia' ka'. Naž b_{lo}e'e law Jesusen' gachje l_{aw}e'le gan nníta'gake', na' gože' l_égake':

—Ga'n ži yichj l_{áz}do'le.

20 Kate' beyóž gože' l_égake' da' ni, b_{lo}e'ele' l_égake' ne'e, na' le'el sine'e. Naž bebéegkle benne' wsedle chie' ka' dan' žel_é'egekle' X_{an}žon'.

21 Naž Jesusen' gože' l_égake' da' yoble, na' wnné':

—Ga'n ži yichj l_{áz}do'le. Kan ben X_a', bse_{le}'e neda', lezka' žsela'a le'e chjenle xchina'.

22 Kate' beyóž wnné' da' ni, blobe' l_{aw}gake', na' gože' l_égake':

—Le si' lo na'le Dios Be' La'y.

23 No benne' yenít l_{aw}le, bennen' ben do_{la}', ba yo'o ye_{la}' ženít l_{aw} chie', na' no benne' bi yenít l_{aw}le le', ga'n do_{la}' da' nbaga' benne' wen do_{lan}'.

Bi žejlé' Mas bebán Jesús

24 Mas bi wzóalene' l_égake' katen' Jesusen' bedjwíe' l_égake'. Nak Masen' to benne' chežinnoe' ka', na' lezka' lie' Benne' Kwach.

25 Wdé na' yezika' benne' wsedle ka' belyi'e Masen', na' wnnágake':

—Ba b_{le}'elto' X_{an}žon'.

Masen' gože' l_égake':

—Cha' bi le'ela' ne'e gan b_{di}n b_{di}djwn', na' wdía' x_ben na'a gan b_{di}n b_{di}djwn', na' wdía' na'a le'el sine'e gan b_{di}n yag ntochen', bi chejli'a.

²⁶ Kate' ba gok yexono' ža, benne' wsedle chie' ka' zej ndobe' da' yoble lo yo'on', na' zoalen Masen' légake'. La'kze nyejw yo'o gan nníta'gake', b_loe'e law Jesusen' gachje láwe'le gan nníta'gake', na' gože' légake':

—Ga'n ži yichj lázdo'le.

²⁷ Naž Jesusen' gože' Masen', na' wnné':

—Bde x_ben no'o nga, na' bwia na'a nga. Bde no'o le'el sina'a nga, na' biž gak chope lažo'o, san bejlé' chia'.

²⁸ Naž bechebe Masen', na' gože' Le':

—Xána'do', na' Dios chia'.

²⁹ Jesusen' gože' le':

—Mas, dan' b_le'elo' neda', žejli'o. Ba nez zen gaken chegak benne' ka' chejlé'gake' chia' la'kze bi lé'egekle' neda'.

Da' žénele gon da' nyejw le'e yiche ni

³⁰ Ben Jesusen' da' zanže yela' wak zen ka' lawgak benne' wsedle chie' ka', da' ka' bi zej nyejwn le'e yiche ni.

³¹ Da' ki bzoja' le'e yiche nich chejle'le nak Jesusen' Benne' Criston', Bennen' bse_la' Dios, na' nake' Zi'nkze Dios, na' kate' chejle'le chie', gata' yela' nban da' zejlí kanne chele dan' žejle'le chie' Le'.

21

Zloe'e law Jesús lawgak gaže benne' wsedle chie' ka'

¹ Wd^é gok da' ki, b^loe'e l^{aw} Jesusen' da' yoble l^{aw}gak benne' wsdle chie' ka' gan nak žoa'a n^{is}do' da' n^{zin}' N^{is}do' Che Tiberias, na' ki goken kan b^loe'e l^{awe}' l^{aw}gake'.

² Zej ndobe Smon Bedw, na' Mas, bennen' l^{ez}ka' lie' Benne' Kwach, na' Natanael, benne' yež Kaná, yežen' nbaben Galilea, na' l^{ez}ka' zⁱ'n Sebedeo ka', na' yechope benne' wsdle ka' che Jesusen'.

³ Smon Bedwn' gože' l^égake':

—Cha'a chej^xena' bel ka'.

Yezika' benne' ka' belyi'e l^e', na' wnná'gake':

—Sá' l^ento' le'.

Naž jake', na' wžé'ngake' to l^o barkw, na' yelen' nitó bel bi wžé'ngake'.

⁴ Kate' za' ža'ní', bejsé Jesusen' žoa'a n^{is}don', na' benne' wsdle chie' ka' bi gókbe'egekle' cha' Jesusen'.

⁵ Naž Jesusen' gože' l^égake':

—Zí'na'do' ka', žbi de bel chele?

Beží'igake', na' belyi'e l^e':

—Nitoba'.

⁶ Naž Jesusen' gože' l^égake':

—Le wsé yixjw bel chele che l^a'a lⁱ ža barkwn', na' senle-ba'.

Naž bségaken', na' biž gok yeká'agaken', dan' nža'te yixjw na' bel ka'.

⁷ Naž benne' wsdle, bennen' nži'il Jesusen', gože' Bedon', na' wnné':

—j^xanžon'!

Kate' benle Smon Bedon', “^xanžon'” beyakwe' laže' gokwe', da' beké'en zga'ale, na' wyaze' l^o nis.

⁸ Yezika' benne' wsdle ka' bsá'gake' barkwn', na' bedjzób'gake' yixjwn' dan' nža'ten bel ka'. Bi nak

zi'to' gan de yo biž, da' nakze ka to gaywá' lka' ní'ažo.

⁹ Katen' bžingake' lo yo bižen', na' blé'egekle' že' to yi' balje ga na', na' zoa to bel lawen', na' lezka' de yet ga na'.

¹⁰ Jesusen' gože' légake':

—Le yedjwá' bel ka' ba wzéngakle-ba' ga zoa' ni.

¹¹ Bebén Bedon' lo barkwn', na' wzobe' yixjwn' zaka' lo yo bižle, na' nža'ten bel ži'a ka', to gaywá' chonne-yonba'. La'kze zej nak bel zanle'e, bi bžeza' yixjwn'.

¹² Naž Jesusen' gože' légake':

—Le da gawle.

Nitó benne' wsdle chie' bi bežogle' nnable' Le', bi nne': “¿Nož Le'?” Nnézkzegekle' nake' Xanžon'.

¹³ Naž wbiga' Jesusen', na' beḡwe' yet ka', na' lezka' bel na', na' bi'en chégake'.

¹⁴ Da' ni naken da' chonne chi'i blóe'e law Jesusen' lawgak benne' wsdle chie' ka' wdé bebane' lo yela' got.

Jesús zchájlene' Smon Bedw

¹⁵ Kate' beyož bdáwgake', Jesusen' gože' Smon Bedw:

—Smon, zi'n Jonás, ¿nží'íželo' neda' kan zej nží'il benne' ki neda'?

Bechebe Bedon', na' gože' Le':

—O', Xan. Le' nnézkzelo' nží'ila' Le'.

Jesusen' gože' le':

—Bwaw zíla'do' chia' ka'.

¹⁶ Jesusen' gože' le' da' chope chi'i, na' wnné':

—Smon, zi'n Jonás, ¿nží'ilo' neda' dot lažo'o?

Bechebe Bedon', na' gože' Le':

—O', Xan. Le' nnézkzelo' nží'ila' Le'.

Jesusen' gože' le':

—Bwaw zila' chia' ka'.

¹⁷ Jesusen' gože' le' da' chonne chi'i:

—Smon, zi'n Jonás, ¿nži'ilo' neda'?

Gok nyache' laže' Bedon' dan' chonn chi'i wnnable' le', na' wnné': “¿Nži'ilo' neda'?” na' bechebe Bedon', na' gože' Le':

—Xan, yógo'te nnézkzelo' Le'. Nnezlo' nži'ila' Le'.

Jesusen' gože' le':

—Bwaw zila' chia' ka'.

¹⁸ Da' li žapa' le', katen' goko' xkwide', žakze chio' bwakw kwino', na' kan znnazen chio' wdó'. Kate' golo', wlió' no'o, na' benne' yoble wakwe' le' laže', na' chi'e le' gan bi yénelo' chejo'.

¹⁹ Da' ni wnná Jesusen' nak bian' kan gat Bedon', dan' chejté'e le'e yag kroze, nich ga'n zen Dios. Kate' beyóž wnná Jesusen' ki, yetó da' wnné':

—Benlen neda' tzen.

Zchalj Jesús kan gak che benne' wsedlen', bennen' nži'ile'

²⁰ Byechj Bedon', na' ble'ele' benne' wsedlen' Jesusen' nži'ile' le', zedjnawe' légage'. Nake' benne' wsedlen' wži'e kwit Jesusen' katen' bdáwgake', na' gože' Jesusen': “Xan, ¿noz bennen' wdíe' Le'?”

²¹ Kate' Bedon' ble'ele' le', gože' Jesusen':

—Xan, ¿biz gon benne' ni?

²² Jesusen' gože' le':

—Cha' žénela' ga'n bennen' kate' yela'ža', bi žala' gek zedlo'. Benlen neda' tzen le'.

²³ Wzé diža' ni gan zej nnita' lježžo ka', benne' ka' žejlé'gake' che Jesusen'. Žékgekle' bi gat benne' wsedlen'. Jesusen' bi gože' le' bi gate', san ki wnné':

“Cha' žénela' ga'n bennen' kate' yela'ža', bi žala' gek zedlo'.”

²⁴ Benne' wsedlen' naka' neda', Zwa. Zzoa lia' da' ki, na' bzoja' le'e yiche da' ki, na' nnézele da' znnia' naken dot da' li.

²⁵ Ben Jesusen' da' zanže ka'. Chela' no benne' wzoje' légaken le'e yiche to ton, žekla' bi gata' latje yežlyó nga ga kwa'gak yiche ka' žala' wzojen'. Ka'kze naken.

**Diža' chawe' kub len Salmo ka'
New Testament and Psalms in Zapotec, Yatee
(MX:zty:Zapotec, Yatee)**

copyright © 2002 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Zapotec, Yatee

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Zapoteco, Yatee [zty], Mexico

Copyright Information

© 2002, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament and Psalms

in Zapotec, Yatee

© 2002, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

0bfe09c1-2c81-5cea-8249-8c76af5de080